

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachi.,
Max. Angenfeld & Emmerich Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
peit Nachi., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsonă pe o colină 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAM pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminecă 17.)

„GAZETA” iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.
M-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminecă 3 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 88.—Anul LXIX.

Brașov, Sâmbătă 22 Aprilie (5 Mai).

1906.

Ce dic adversarii?

Până Luni sera (7 Mai n.) se vor sfârși alegerile dietale și vor avea mai alăgă numai acele cercuri, în cari, din vr'o cauză seu alta, s'a suspendat ori amănat alegerea și în cari s'a declarat balotaj, adică unde neîntrunind nici unul dintre candidați majoritatea absolută a voturilor, a rămas să se facă o alegere restrinsă între cei doi candidați, cari au avut mai multe voturi.

În afară de comitatul Sibiiului și Bistrița-Năsăud s'au făcut deja alegerile în toate comitatele și cercurile, unde au fost candidați Români naționaliști. Și până ce vom cunoște rezultatul deplin putem constata, că până acum învingerile și desastrelor acestor candidați naționaliști își cam țin cumpăna. Cel ce merge în război trebuie să fie pregătit și pentru una și pentru alta. Onore celor cari au învins, dovedind bărbăție în luptele electorale, ce în mare parte au trebuit să se îndrepteze în contra abuzurilor, volnicilor și presiunilor de tot felul a șovinistilor sprijiniți de omenii puterii, der nu mai puțină laudă se cuvine acelor cari, deși nu li-a fost dat să biruiască, s'au luptat totuși brav și au căzut cu cinste.

Pe cât se poate calcula de pe acum, vor fi în viitoră dietă vre-o 34 deputați naționaliști. Peste jumătate dintre aceștia vor fi Români, er restul Slovaci și Serbi. În cât pentru Sași ei și de astă-dată vor avea o purtare deosebită de aceea a deputaților din sinul celorlalte naționalități, ferindu-se de a face cauză comună cu ei și stând de-oamnată în afară de partide.

Nu voim să cercetăm ați la ce ne-am pute aștepta din punctul de vedere al intereselor noastre naționale românesce dela faptul, că de acum vom avea încă odată pe atâți deputați naționaliști în dietă, de cât în rândul trecut, ci ne mărginim de-oamnată a arăta ce cred Maghiarii dela putere despre viitorul rol al deputaților români și în genere despre rolul ce-l

pot avea și-l vor avea naționalitățile în noul vileag kosuthist.

E ușor de înțeles, că dorința cea mai fierbinte a adversarilor naționalităților și ai egalei lor îndreptăți este, ca aceste să n'aibă nici un rol, nici o chemare de sine stătătoare, ci să se mulțumescă de a servi politica maghiară și a contribui la mărirea și gloria maghiarismului. De aceea nu ne va surprinde, că gazetele celor de la ocărmuire nu vor să atribue nici o însemnătate stăruințelor ce se fac din sinul naționalităților în luptele electorale.

Ne temeam, scrie „Budapesti Hirnap”, că în viitoră dietă vom avea un partid tare al naționalităților, care va apăsa greu în cumpăna luptelor parlamentare; cu atât mai mare și mai plăcută a fost însă surprinderea noastră vedând, ce rezultat neînsemnat au avut opințiile naționalităților la alegeri.

Făcând apoi socotela, că în total viitorul partid al naționalităților nu va fi decât de două ori mai mare ca micul grupuleț din dieta disolvată, foia maghiară kosuthistă vrea să dovedească, că nici atâți deputați naționaliști nu ar fi fost aleși, decât nu s'ar fi făcut greșala, că în cercurile naționalităților au candidat mai tot bărbați maghiari necunoscuți față cu nisele bărbați naționaliști bine cunoscuți în acele ținuturi. Atunci jumătate din cercurile unde au învins candidații naționaliști, le-ar fi putut cuceri Maghiarii ș. a.

Forțe cutezată este părerea acesta pe care foia maghiară și-o întemeiază pe împrejurarea, că mai pretutindenți au votat pentru candidații unguri și un număr ore-care de alegători români. „Budapesti Hirnap” se face a nu ști nimic de presiunile, amenințările, intrigile, ademenirile și mituirile, de cari s'au folosit în cele mai multe cercuri nemaghiare contracandidații maghiari, fără ca să fie de nimeni împiedecați și ar vr'e să înfațișeze lucrul așa, că n'au fost alegeri mai libere și mai curate ca cele de acum.

N'aveți decât să cetiți rapoartele amănunțite asupra alegerilor și ve

veți convinge de ajuns, că și aici se adevărește vechiul proverb: lupul își schimbă părul, der năravul nu. Ori dora cele ce s'au petrecut la Cehul Sălagiului, la Tinca, Ceica, Șomeuta ș. a., nu sunt cea mai viuă dovadă pentru acesta? Și ce era decât ministrul Andrassy nu ar fi luat de rușinea lumii orecari măsuri pentru a mai stimpăra focul kosuthistilor?

N'are deci nici un temei ceea ce afirmă „Bud. Hirnap” despre puterea de atracțiune, ce ar avea Maghiarii asupra alegătorilor români. Credem, că s'a dovedit destul de învederat la alegeri, pe care parte sunt simpatiile române. Der foia maghiară nu înțelege, căci nu vr'e să înțeleagă ce simte poporul nostru în inima sa.

Ca să pricepem mai bine aceste apucături punem alături cu părerea diarului kosuthist vocea foicei lui Tisza „Az Ujság”, ce-o aducem mai jos.

Rolul opoziției de mai înainte, care se întrecea în șovinism cu cei dela guvern, l'a luat acum contele Tisza cu ai săi, deși ei nu mai există ca partid în dietă. Cu atât mai tare vor striga însă în afară de dietă, că țera și națiunea maghiară sunt în primejdie, fiind-că vre-o 30 de deputați naționaliști au intrat în dietă. Și de sigur, că strigătele lor nu vor rămâne neauzite de Lengyelii și Barabașii erei nouă kosuthiste.

Ca să dovedească cât de bine cunoște pulsul șovinismului, care cu venirea kosuthistilor, nu numai că nu a scăzut, ci stă să izbucnescă în flăcări, contele Stefan Tisza n'a stat nici o clipă la îndoială, și cu ocaziunea alegerii în cercul lui de ordină Ugra, vedând că lupta va avea să se decidă între candidatul kosuthist și candidatul naționalist român, s'a adresat către aderenții lui provocându-i, să dea o pildă prin aceea, că, dacă e să alegă între un Maghiar și un Român, să voteze mai bine totuși cu Maghiarul, fie și kosuthist.

Mult pot învăța de aici ~Românii, și cu bucurie vedem că tot mai mult înțeleg, că, pentru-ca să se mântuiască, Românul cu Românul trebuie să meargă.

Alegerile pentru dietă.

S'au început la 29 Aprilie și se vor încheia la 7 Mai st. n.

Lupta electorală a fost destul de înversunată, mai înversunată decum se credea. Cu deosebire în cercurile locuite de naționalități s'a pus în lucrare din partea organelor ocărmuirii tot aparatul posibil, ca să zădărnicească victoria candidaților naționaliști români, serbi și slovaci și să asigure învingerea kosuthismului. În scopul acesta, s'au servit și de astădată abuzuri și ilegalități mari, mituirii și presiunări și tot felul de uneltiri criminale.

Etă rezultatul alegerii candidaților puși de comitetul central electoral român, în cercurile locuite de Români:

Aleși cu majoritate de voturi.

În comitatul Alba-inferiōră: Dr. Iuliu Maniu (la Vințul de jos) și Dr. Al. Vajda-Voevod (la Ighiu).

Comitatul Arad: Dr. Nicolau Oncu (Iosășel), Dr. Stefan C. Pop (Șiria), Dr. I. Suciu (Boroșinieu), Vasile Goldiș (Radna).

Comitatul Caraș-Severin: Dr. George Popovici (Lugoș), Coriolan Brediceanu (Bocșa), tot Coriolan Brediceanu (Oravița), Dr. Stefan Petrovici (Zorlențul-mare), Dr. Aurel Novac (Sasca-montană).

Comitatul Solnoc-Dobăca: Dr. Teodor Mihali (Ileanda-mare).

Comitatul Hunedōra: Vasile Damian (Baia de Criș, ales cu aclamație.)

A mai fost ales la Arpaș (comit. Făgărașului) Dr. Nicolau Șerban (cu aclamație.)

Au căzut:

Dr. Vasile Lucaciu (Lăpușul unguresc.)

Dr. Zosim Chirtop (Trăscău).

Dr. Aurel Cosma (Făget).

Ioan Rusu Șirianu (Chișineu).

Dr. Aurel Novac (Pecica).

Dem. Birăuțiu (Becicherecul-mic).

Sever Bocu (Cocota—Orczifalva).

Dr. Victor Bontescu (Rittberg).

Dr. Vladimir Spătaru (Moravița).

I. Pepa (Recaș).

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Singur.

Curtea regimentului e plină de omeni. Soldații forfotă de colo până colo. Gradații mai de-oparte fac grupuri-grupuri și vorbesc între ei în șoptă.

Recruții noului contingent au fost chemați de-odată cu concediații și o parte din rezerviști. Ei sunt trecuți dela o magazie la alta, iau ba ranița, ba sacul cu merinde... apoi trec la oficerul cu îmbrăcăminte, iau strae soldătesce, capele și oisme...

Pe urmă e repaus general... îl sună gornistul, în nise note lungi tremurătoare, cari se pierd în întinsul firii...

Și mamele, femeile concediaților, bătrânii soldaților noi, n'au lăsat ca să le vie odraslele și rudele singure la casarmă; au venit cu ei până la oraș. Părinții se adună și cu rubedeniile pălcuri-pălcuri în

prējma recruților. Maicele nu grăesc nimic, parcă-s amuțite.

Câte un bătrân mai cercă de face inimă bună femeilor, că dōr li-o vedea mai înviorate: „Da lasă femeie, nu mai tot plânge, că de-o avea noroc, s'o întorce cu bine dela război...”

Femeile își pun câte-o mână sub cot și dau neîncredătoare din cap.

Că au să fie trecuți soldații peste Dunăre... astă seară a dat la totă lumea de grijă; der mai ales femeilor, ai căror feciori fuseseră chemați.

Sunetul ascuțit al trompetelor tipă din când în când, anunțând câte un semnal pentru ofițeri seu gradați. Și parcă rupe amorțela din toate sufletele, — le mai înviorază inimele celor întristați, în a căror minte se sbate gândul: „Și ce ore va fi dincolo de Dunăre...”

De vre-o trei zile s'a dat svonul prin țără, că ne-om război cu Turcii — și s'au trimis ordine ca vetrele să fie părăsite de flăcăi...

Voinicii au venit la chemare.

Grijile gospodăriilor rămân pe sēma nevestelor și bătrânilor.

Ofițerii au luat pe unii recruți, cari au primit și „pușcile” și fac cu ei teorie, în vorbe de înțeles, pe gândul lor despre „tragere, serviciul în campanie, spunându-le consemnul general al santinelei la post, de regulile din marș, că au să mărșăluiească lungă vreme; de lupta în tiradori, cum se tragă focul, care-s datoriile ostașului bun, în foc.... la atac.... la asalt...” Și recruților li-se par că vorbele ofițerilor, parcă nu-s omenesci, parcă-s suflete de pe aiurea...

Sēra a prins a se lăsa încet, nelămurită din cuprinsul firii.

Soldații vechi s'au adunat lângă noul din mijlocul ogrăzii și au întins o horă, cum făceau în satele lor pe vremile bune, lipsite de vifornița și grōza războiului. Sergentul de trompeți, Trăsnău, cântă din gōrnă o sērbă de te furnică prin tot

corpul; er flăcării rup pământul sub picioarele lor.

Unii recruți mai inimoși s'au prins și ei în horă...

Mamele îi privesc cu ochii uși de lacrămi...

De-oparte, răzimat de un stîlp, stă un recrut singur. În jurul lui nu-i nimeni. În mână ține pușca, se uită la oțelele ei nedumerit cu totul. Ochii i-se împăenjenesc de plâns. Și în jocul lacrămiilor din gene, departe, departe de tot, vede un colț din satul lui... ș'acolo într'o căsuță, zărește pe maica lui bolnavă. „De-ar fi fost bine, venea și dēnsa cu mine”, șoptesce el tremurând... Și cine scie, dacă are s'o mai vadă vre-odată!

În prējma-i nu aude decât sfaturi și vorbe de bine.... Der lui cine să i-le dea?... Apoi mai aude tânguirii și păreri de rău... Der, pe el cine-l plânge că plăcă? Nimeni aci, nimeni... Numai departe, într'un colț dintr'un sat uitat, o mamă își plânge feciorul plecat...

Vasile Moldovan (Coșocna).
Dr. Sêrbu (Caransebeș).
Dr. Aurel Lazar (Tinca).
Dr. Ciordas (Beiuș).
Dr. N. Zigre (Ceica).
Dr. Coriolan Pop (Aleșd — s'a retras când obțină 46 voturi).
Dr. Dem. Lascu (Ugra).
Dr. Morariu (Balăușeri).
Vichentie Petrovici (Rega St. Georgiū).
Dr. Nestor Oprean (Sân-Miclăușul-mare).

Deputați slovaci au fost aleși:

Mateiu Bella (Lipto-Szt.-Miklos), Emeric Gurics (Csaca), Milan Hodza (Culpin), Ferdinand Juriga (Stomfa), Francisc Jedlicska (Bazin), Martin Kollar (Tirnavia), Francisc Szkicsiak (Bobro), Ladislau Blaho, (Morva-Szt. Iános).

Deputați sârbi aleși:

Ioan Manoilovici (Ozora), Demetriu Musicky (Titel), Mihail Polit (Chichindamare, Marisich I. (Török-Becse) și Markovich.

Deputați sași:

Traugott Copony (Brașov), Wilhelm Meltzer (Sighișoara), Carol Oberth (Medias), Francisc Pildner (Cohalm), Schuller R. (Agnita), Carol Schmidt (Ghimbav).

La alegerea din Hêrman, ce s'a făcut erî, au intrat în balotaj Wilh. Copony cu independistul Taganyi.

Alegerile în comitatul Sibiu se fac aqî, 4 Maiu.

*

În Șugatag (comit. Maramureș) a fost ales cu program în afară de partide Petru Mihalyi.

În Sighetul-Maramureșului a fost ales cu program koșutist Mihai Kókényesdi, avocat (român).

Resultatul de până erî:

Koșutisți: 236.

Constituționali: 67.

Partidul popular: 30.

Români: 14.

Slovaci: 8.

Sârbi: 5.

În afară de partide: 5.

Noul partid: 1.

Democrați: 5.

Socialist: 1.

În 11 cercuri vor fi balotaje, erî în 4 cercuri alegeri nouă.

*

Alegerea din Lugoșiu a fost un ade-vărat triumf pentru Români. Din 3245 voturi date, candidatul naționalist român Dr. Popovici a întrunit 1828, obținând deci o majoritate de 421 voturi. Partidul contra-candidatului Makay n'a obținut decât câteva voturi românesce, dăr și aceste au fost date mai ales de slușbași.

Comune întregi românesce cu primării în frunte s'au dus la Lugoșiu, votând toți pentru Dr. Popovici. Alegătorii români au intrat în oraș cu muzică și au

fost primiți cu însuflețire ne mai pomenită de publicul român.

Alegeri restante.

Aqî 4 Maiu se fac în comitatul Sibiu alegeri în 4 cercuri.

La 5 Maiu se vor face alegerile în comitatul Bistrița-Năsăud și în orașele Teresopol și Bekes.

La 6 Maiu în Vêrșet, er la 7 Maiu în orașele Sibiu, Șemniț, Belabanya și Bichiș-Ciaba.

În Cehul-Selagiului se va face a doua alegere la 16 Maiu.

Versări de sânge.

N'au putut trece nici alegerile aceste fără versări de sânge.

După scriile mai nouă la Ujbánya (comit. Bars) unde au candidat un poporal și un independist, s'a produs o mare încăerare, în urma căreia soldații au dat o salvă omorînd doi alegători și rănind pe mai mulți alții.

La Tinca gendarmii au tras focuri asupra partizanilor candidatului român Dr. Aurel Lazar. Doi inși au fost omoriți și mulți alții răniți.

La Ceica s'au produs de asemenea încăerări între partizanii candidatului român și cel maghiar. Husarii au dat năvală cu săbiile, rănind pe mai mulți.

Din Dobra se anunță, că acolo s'au produs scene atât de turbulente, încât alegerea a trebuit să se amâne. Se dice că cu ocaziunea ciocnirii au fost omoriți mai mulți omeni. Sciri positive n'au sosit încă.

Alegerea diu Ceh.

Cehul-Silvaniei, 1 Maiu a. c.

Voiu să vă comunic date autentice despre zădărnicierea alegerii de deputat din Cehul-Silvaniei și cauzele ei, Vê scriu ca martor ocular. Precum vêd, gazetele unguresce, după vechiul lor sistem, alarmeză er lumea, punând vina în sarcina Românilor, că ei ar fi amenințat și terorizat. Curat fabula veche cu lupul și mielul. Lucrul s'a petrecut astfel:

Înainte de alegeri amenințau și terorizau Ungurii din Ceh în fel și chip atât pe țărani, cât și pe inteligenți. Preoții fruntași căpătau scrisori amenințătoare, că mergând în ziua alegerii la Ceh se-și ducă și sicriu, că vii de acolo nu vor eși. La tîrgul de săptămână până și unguricele spuneau femeilor române să nu lase pe bărbații lor la alegere, că mörte îi așteptă acolo! Candidatul George Pop asemenea primea la scrisori anonime, unde îl amenințau cu mörte, decât va intra în fruntea alegătorilor. Până chiar și în gazete virau scrisori, amenințând în modul cel mai criminal.

În mânia acestora și în mânia amintirilor crudimilor sêvârșite la ultima alegere, când s'au petrecut cunoscutele sêlbătăcii, Români alegători din cercul Cehului s'au organizat cu admirabilă solida-

ritate pentru a lua parte cu demnitate și însuflețire la actul alegerii de Duminecă (29 Aprilie).

Înzadar cutierau corteșii unguri satele, Români rămăneau neclintiti pe lângă stêgul național. Ungurii mai erau cătrăniți foc și pe aceea, că astădată organele administrației nu s'au pus ca în rëndul trecut pe terorisări. Culmea necazului lor a fost apoi și persoana președintelui de alegere Moni Gyula, notar public în Șimleu, care a declarat, că va fi just și imparțial.

Atât i-a trebuit! În presera alegerii i-au bombardat locuința cu pietri spărgându-i tôte ferestrele, între huidueli de „Abzug, hazaáruló, Görgei“ etc. Ba în ziua alegerii, când a voit a merge la locul electoral, l'au huiduit er în tot chipul și l'au amenințat, er localul alegerii era impresurat de Ceheni, cari cu femei cu tot au asaltat edificiul, astfel că președintele numai cu asistență militară a putut intra în local, unde uvea să se facă alegerea.

Turbarea lor nu cunoscea margini, vêdend că omul lor, un popă catolic obscur din Gîrcei cu numele Szentkirályi Zoltán, nu are decât un disparent grup de votanți și vêdend că nici într'un chip n'au putut frânge solidaritatea mândră a Românilor.

În presera alegerii a venit la Băsești o companie de soldați din regimentul 2 dela Sibiu sub conducerea unui căpitan și a doi locotenenti, ca să conducă pe alegătorii de sub Codru strinși deja din presera acolo în ziua următoare la Ceh.

Acêsta împrejurare, că s'a dat escortă militară Românilor, a fost alt oleiu pe furia aprinsă a Ungurilor, că nu li s'au lăsat pradă, ca în rëndul trecut, să-i pôtă bate după plac cu drugi de fer și cu cio-mege. A venit în prețuia alegerii veste la Băsești, că Cehanii se pregătesc după clișeu vechiu practicat odată deja să spargă podurile de peste Sêlagiu cu scop, ca Români, neputând trece, să fie siliți a face un încunjur mare și astfel să întârzie sêu să se întimideze și să nu cuteze a intra în Ceh. S'a făcut firesce numai decât la pretură și gendarmerie arătare despre voinicosul plan.

Așa a sosit în fine ziua alegerii și diminéta la 5 ore d. George Pop a plecat din Băsești însoțit de 1000 alegători de Codreni. Înainte mergea miliția, apoi trăsura d-lui Pop urmată de alte trăsuri și de mulțimea mare de popor. Români nu aveau alte insemne, decât frunză verde la pâlărie. Mergeau admirabil disciplinați ca o ôste mândră cântând voioși. La podul cel mare al Sêlagiului s'au alăturat satele: Oarțele de sus, de mijloc și de jos, Bicaz, Corni, Babța, Motiș, Ciura și altele cu bravi lor preoți, învățători și alți inteligenți. Crescuse convoiul și masele se puseră erăși în mișcare. Valea frumoasă ce o traversăm rêsună de ropotul ritmic al pașilor și de cântările frumoșe naționale ale țărănilor. Primele rađe ale sôrelui se iveau de sub deluri trimițendu-ne salutul

lor. Numai o mică distanță ne mai desparte de Ceh, cuibul atâtor atrocități și fărâdelegi în contra Românilor.

Vine vestea dela avantgardă, că ultimul pod la marginea orașului e spart total și nu se pôte trece peste el. C'un glas au strigat atunci Români „Nu-i nimic, ne facem noi punte și tot vom trece“.

Ne-am dat jos cei-ce eram în trăsuri și am trecut peste puntea făcută cu repediciune. Am mers apoi cu d. Pop de Băsești (care mergea la braț cu fiica d-sale, d-na Elena Hossu Longin) cale de un chilometru până la localul rezervat partidei nôstre în piață. A trebuit să traversăm o stradă lungă unde din tôte casele ne-au primit unguricele cu pumnii înoleștați, amenințând și injurând. Un murmur de indignare al Românilor rêsunde la aceste manifestări de ură sêlbatică. Români ascultă pe conducătorii lor de-a trece peste tôte aceste cu o suverană desprețuire și a merge liniștiți mai departe.

Când am ajuns în piață, unde era postat grupul lui Szentkirályi, turbarea lor își ajunse culmea! Fluerau, injurau și aruncau asupra Românilor cu pietri, necruțând nici pe soldați, încât chiar și maiorul a fost nimerit de-o piatră. Astfel am ajuns la locuința d-lui Dr. Mihai Pop, unde eră localul partidei nôstre. Aici am aflat tôte gémurile sparte. Alegătorii români au fost postați în capêtul din sus al pieței, despărțindu-i un cordon militar de partizanii lui Szentkirályi.

Ungurii continuă a urla, a fluiera, a injura, a amenința și a arunca cu pietri, Români s'ăteau nemiscați uitându-se cu dispreț la ei.

Erau 8 ore dim. Când au vêdut neputința lor, s'au pus la sfat corifeii strinși și din alte părți ale comitatului, că acum ce să facă, ca să împedecă învingerea Românilor. Într'aceea au sosit și Someșenii în număr de altă mie de omeni. Ungurii ies pe la marginele orașului și încercă să alunge alegătorii, cari mai veniau încă, dăr înzadar victoria Românilor era învêderată.

În timpul acesta planul infernal ticluit înainte începe a se manifesta prin aceea, că se suspendeză deschiderea alegerii pe 1 oră.

Erau 3 comisii, una presidată de președintele Moni Gyula, alta de vice-președintele Dr. George Pop și a treia de armeanul Pojlák Jozsef.

Toți și-au dat dimisiile cu notari cu tot, rămânend numai președintele Moni Gyula și Dr. George Pop. Se face raport în centru la Zêlau (la comitetul central electoral — Red.) de unde vine avisul, că neputend dispune de alte comisii, alegerea se amâne.

În chipul acesta infernal s'a zădărnicit alegerea și s'a pus la probă din nou răbdarea Românilui!

De aceea nu se ține sémă, că în toiul lucrărilor de primăvară pe câmp, ce costă pe 2000 de omeni să-și lase lucrul și să vină din nou la alegere, espunendu-

În sufletul lui se sbate durerea fără de margini, de-a fi singur în astă lume, ce nu și-a închipuit nici-odată... —

...Trompeții sună adunarea.

Femeile mai strîng feciorii la sîn, le mai spun câte-o vorbă, le uréză „poroc“, și-apoi își șterg ochii de plâns cu cămeșile albe-albe, privind cu jale în urma lor...

Și s'au adunat cu toții; er căpitanul în fața frontului veul și întrebă pe fie-care recrut: Că de unde este, că ce fac părinții lui și decât a venit cu el oineva de pe-acasă, ca să vorbescă și dînsul cu ei.

Rënd pe rënd căpitanul întrebă cu graiul domol pe fie-care. Veni și rëndul ultimului om din flancul stîng:

— „Da pe tine cum te chiamă, flăcăule?

— Mitu Pătrașcu... să trăiți...

— De unde ești?

— Din comuna Têpu...

— A venit cu tine taică-tu?

— Nu, că n'am, a murit astă-vară...

— Dêr maică-ta?

— E bolnavă acasă, să trăiți...

Căpitanul plecă ochii'n jos și cu șopta tremurândă îi spuse: „Lasă, că ai să te întorci cu bine dela rêsboiul, băiete, și ai să afli acasă pe maică-ta sănătôsă... Și uite, aici pe mine mă ai ca un tată, pe camaraqî ca pe nisce frați; er Dumneșeu ne-o avea în paza lui...“ și plecă.

Pe delătura frontului întins, mai stăteau unii părinți îngrijorați... Câtă amărăciune era în sufletele lor, nu e graiū ca să povestescă! Gândeau maicile, ore au să-și mai vadă feciorii vre-odată în viétă? Dêr, copilașii rêmăși pe la vetre, or mai avea cui dice: „taică“.

Apelul se făcu. Nu fû nici o lipsă. Chemații veniseră la întâia strigare. După câțva timp în sunetul trompetelor, soldații șiruri-șiruri, fură duși în dormitor la hodină. Unul câte unul plecară și omenii din ograda casărmei...

Un vînt de sfîrșit de tómnă, prinse să biciuiescă afară, în umbrele înopțării, care cuprinsese întrêga fire... Geamurile

întinsului dormitor se sguduiău din cercevele, gata-gata să se sfarme.

În dormitor s'au culcat omenii după ce și-au orênduit efectele. Într'un târziu nu se auđiau decât respirațiunile liniștite de somn ale soldaților. Tótă nóptea însă, unul singur n'a închis ochii nici o clipă. Gândul lui tot fost-a la mumă-sa acasă, „că ea-i bolnavă... și ce-o fi făcend...“ și gânduri fără de rost i-au muncit sufletul.

Dómne, dómne, câtă durere apasă asupra lui!...

Singur, ca și un căne al nimănu, purtat în voia sorții printr'o lume necunoscută, străină... Și să n'aibă el nici un om din satul lui, cu care să pôtă grăiceva „despre maică“, despre satul îndepărtat, pierdut la marginea unui început de pădure, despre dorul inimei lui...

Și tótă nóptea a stat ca o veghe strajnică...

Din când în când i-se lămureau în minte cuvintele maiorului, pe cari le-a rostit erî în fața frontului: „Băeți, țera

cere ajutorul vostru... voi să i-l dați. După ce-ți învăța cum să trageți, cum să lupțați, vê băgăm în foc, la trîntă cu dușmanul... Măne o să plecăm la Calafat, acolo o să'nvêțați tôte celea... și-apoi pofțescă Turcul să lupte cu flăcăii nôștri... Să trăiți copii!...“

În suflet acum i-se sbat cuvintele fără de rost aprópe — și printre lacrămi... în îndepărtare... în zarea nesfîrșită zăresce icóna maicei lui.

A doua zi, des de diminéta regimentul de linie, luase drumul spre gară, ca de acolo să se imbarce pentru Calafat.

Gorniașii sună marșul cadentat: — ropotul pașilor se aude trist, în monotonia ce învăluie diminéta...

Și pe fața fie-căruia din soldați se citește gândul, ce-i săpat de urmele întristării: „Bre, care le va fi sôrtea lor de dincolo de Dunăre?...“

(„Alb.“)

D. Ionescu-Morel.

se din nou furiei acestor barbari. Ce-i importă ostentia Românilui și jertfele ce le aduc țărani noștri acum în scurtul timp de un an a patra oră.

Când au vădut Românii în ce mod viclean le-au zădărniciat er[dr]epta lor isbândă, o durere fără margini se reoglinde pe fața lor și numai mulțumită conducătorilor bravi s'au calmat, încât nu s'a înțemplat nici cel mai mic act de resbunare din partea lor.

Și cu toate aceste sbiară ungurii cât îi ia gura, că terorismul și amenințările Românilor au zădărniciat alegerea.

Vine fisolgăbirul și anunță candidatul Pop de Băsești că, de-ore-ce alegerea nu se va ține, în timp de o oră să se îngrijescă să iasă alegătorii din oraș.

Să cere őr escortă militară sub care am p[ar]ăsit cuibul infect, loviți din nou cu pietri, huiduiți și insultați în tot chipul.

Am mers cu toții őr la Băsești, unde o mică recreare aștepta pe cei oboșiți și trudiți sufletesce și trupesce.

Una tot ar trebui să-și însemne Ungurii, și anume: că răbdarea Românilui, őr cât de lungă, tot are capăt și ea odată!

P. S. Ca să fie acest raport fidel, Vă mai comunic o împrejurare. Când a vădut mulțimea de őrmeni, Cehanii au trimis vre-o câți-va feciori de-ai lor în satul, situat aproape de Ceh, Motis, de unde erau o mulțime de alegători veniți la Ceh. Au mers să aprindă comuna, ca astfel să spargă mulțimea őrmenilor și să fugă toți cari încătrău, și diceau că aprind toate satele romănesci. D[er] au p[ar]ăit-o! Căci femeile rămase acasă au alarmat tinerimea satului că „etă vin Ungurii să ne aprindă”. Aceștia apoi au venit și au declinat cum se cade pe voinicoșii Unguri, cari au tulit-o la fugă.

Alegerea din Alba-Iulia.

— 2 Maiu 1906.

Ađi s'a făcut aici alegerea de deputat al urbei regesci. Au fost doi candidați: Kűfer Bela independist și Dr. Lászlo Mihály cu program constituțional. Ambele partide v[en]au alegători romăni și spre a împedece acest trafic, inteligența romănă decisese a pune și un candidat romăn în pers[on]a Dr-ului Iuliu Maniu, acum ales deputat la Vințul de jos. În ziua penultimă candidatul s'a retras și planul prin ac[est]a s'a eludat.

Alegerea între cei doi a fost de însemnătate și pentru referințele locale. Creștinii și toți cei dela oficiile regesci au fost pentru Kűfer, pe celălalt îl candidaseră jidovii, cari prin apucăturile lor au pus m[an]a pe 80 alegători romăni din cei 170 — și cu ajutorul acestor r[et]ăciți între cari și dascăli confesionali, au învins jidovii, proclamându-se Dr. Laszlo Bela din Budapesta deputat cu o majoritate de voturi de 20.

Mare amărăciune domnesce la partidul creștin, mai ales că clicei, ce predomnesce aici în afacerile comunale, i-a succes de nou prin apucături a se susține la putere spre dauna materială a cetățenilor. Plugarii și unii măștrii romăni cu dascăli în frunte erau deja din nopte adunați, îmbătați și închiși în otelul »Hungaria«, localul partidului jidovesc, căruia mai voiau și nisce pretinși naționaliști de pe saie, veniți la oraș fără nici o trebă, să le ajute.

Dela Ampoiu.

»Az Ujság« despre deputații naționaliști.

F[oi]a contelui Stefan Tisza »Az Ujság«, plină de amărăciune că vede perirea partidului liberal, odin[or]ă atât de puternic, scrie despre alegeri și cu privire la naționalități următoarele:

—O f[oi]e șovinistă, care se închină cu trup și suflet n[ou]ei ere koșutiste scrie: »E trist, d[er] nu se mai p[ot]e schimba, că și naționalitățile au dobândit 28 mandate de deputați. Trist? De ce? Să nu fie őre mai bine, ca naționalitățile, după-ce există, să fie și reprezentate? őre reprezentarea acestora nu este absolut de lipsă într-o dietă, care exprimă voința nefalsificată a

națiunei? D[eu], cei din tab[er]a koșutistă — dice »Az Ujság« ironic — ar trebui să-și însemne mai bine frasele ce le folosesc, căci la fie-care pas spun ce nu trebuie.

Din oficiu trebuie să ne bucurăm, că naționalitățile au intrat în dietă, fiindcă ac[est]a intrare a fost pusă la cale tot din oficiu (ade[er]ă de cei ce sunt ađi la c[ar]mă) De ce? Scie bunul Dumnezeu! De bună voie și dintr'un simț de cinste nu. E învederat, că cei 28 au fost aleși, fiind răsplătiți astfel pentru serviciile ce le-au făcut coaliției în anul trecut, căci n'a fost őr, în care să nu se fi adus celemaipatriotice laude fraților noștri din sinul naționalităților.

D[eu], cu scirea lor și încă cu scirea lor drăcescă au dus în dieta maghiară calul de lemn troian al naționalităților. Am voi numai să scim, cum vr[eu] acești domni să croască votul universal din punctul de vedere al interesului statului național maghiar, când și sub sistemul de acumă împ[ar]tesc aceste interese în chip de bacșisuri.

SCIRILE DILEI.

— 4 Maiu n.

Pentru Expozițiunea din București.

Acele pers[on]e din Brașov și împrejurime, cari au pregătit obiecte pentru Expozițiunea generală romănă, ce se va deschide în 14 Maiu v. în București, sunt rugate a-se anunța în cursul săptăm[an]ei viitoare (23—29 Aprilie v.) la profesorul A. Bărsseanu (Brașov, Strada Orfanilor nr. 29), arătând totodată numărul, soiul și m[ar]imea obiectelor pregătite.

Amănare de plată a contribuțiilor (dărilor) pe 1905 și 1906, se va da numai acelora, cari și-au plătit într[er]ga dare pe 1904.

La fondul pentru masa studenților de la gimnasiul din Năsăud au mai contribuit 1) membrii fondatori: Virgil Șotropa, profesor gimn. 100 cor., »Bistrițiană« institut de credit 100 cor., »Aurora« societate de împrumut și păstrare 200 cor. 2) membrii pe viață: Dr. Gavril Tripon, adv. dir. de bancă 50 cor., »Someșana« institut de credit 50 cor., »Coroana« inst. de credit 50 cor., »Sentinela« inst. de credit în Réva-ujfalu 70 cor. 3) membrii ordinari: »Biho-reana« inst. de credit 20 cor., »Mureșanul« inst. de credit 10 cor., »Speranța« inst. de credit în Borgoprund 20 cor., d-l Iacob Rus, preot în Borgo-Mureșeni 10 cor. — Adresăm generoșilor binefăcători și pe ac[est]a cale sincerile noastre mulțămite.

Pentru administrația mesei studenților I. Gheție, dir. gimn.

Combaterea pelagrei în România. Fiind timpul apariției pelagrei, direcțiunea generală a serviciului sanitar romăn a adresat mai multor medici de spitale, unde s'a dovedit că b[an]tue ac[est]ă epidemie, o circulară prin care le face cunoscut următoarele: S'a hotăr[it] instituirea la acele spitale, socotite ca centre pelagrose, a unui serviciu temporar de hrănirea bolnavilor de pelagră. În acest scop de la 1 Maiu se va da în fie-care Duminecă, la toți pelagrosii veniți la consultațiune, câte un ban de hrană, cu care prezentându-se la bucătăria spitalului se p[ot]ă obține după esirea de la biserică câte o ciorbă acră cu bucăți de carne și o p[an]e pr[os]p[er]ă. Pelagrosul, care se va dovedi că a b[an]t la c[ar]ciumă, se va elimina de la masă. Medicul spitalului pentru a av[er] ajut[or]e necesare la pregătirea hranei, va trebui să organizeze o școală de bucătărie, luând soțiile s[eu]e fetele celor mai grav bolnavi de pelagră, spre a le deprinde cu gătitul bucatelor. Campania ac[est]a va dura 4 luni, până la 1 Septemvrie și la fie-care sfârșit de lună intendentul spitalului va încheia socotelile și le va înainta direcției sanitare, precum și o tabelă denumelor bolnavilor cari au primit gustarea. Pentru întâmpinarea cheltuielilor celor patru Dumineci din prima lună, direcția sanitară va avansa suma de 50 lei, őr pentru fie-care bolnav a dispus, ca să se cheltuiască în mediu 30 bani la o gustare. Ac[est]ă măsură este luată mai mult spre a deprinde pe sătean cu o hrană mai substanțială și să-l îndepărteze de c[ar]ciumă.

Ofițeri svedezi în armata romănă. Maiorul Lillierbjörn și locotenentul Herbert Iacobsohn din armata svedeză, au fost trimiși de ministrul de răboi al țării lor să facă serviciu practic la un regiment romăn de artilerie, spre a cunoște n[ou]ele tunuri Krupp. Cei doi ofițeri au

fost detașați la reg. 2 de artilerie din București.

Trupă dramatică romănă în America. Din Cleveland ni se scrie cu data de 22 Aprilie: Domnule Redactor! Ad[er]c impresi[on]at de atențiunea ce ni-ați dat de a-ți publicat scris[or]ea într'un număr de Duminecă conform dorinței mele, vă mulțămesc din inimă. Cu ac[est]ă ocazie viu a vă comunica următoarele »noutăți din Cleveland«. Lucru firesc și știut este, că în Cleveland este întărit cercul inteligenței romăne din America de nord. Noi am fost primii, cari am pus bazele unei societăți romănesci în America, noi am fost primii cari am pus bazele ambelor parochii ale bisericilor romăne în America, noi am fondat »Clubul Romăn« și marea și exemplara societate »Carmen Sylva« pentru care am primit diferite scrisori de felicitări din toate părțile lumii locuite de Romăni, și acum tot noi am pus bazele la o Trupă dramatică de teatru romăn în America. Director și dirigiator e t[iner]ul Georgiu Fărcășan. Primadona d-ra Savela Fărcășan, mem. Trupei sunt eu, ade[er]ă Axente Germany, O. Borzea, G. Soiu, d-na și d-l C. Tașopol, N. Emanoil, d-na Ana Borzea, d-ra Ana Coman, d-ra E. Solie, d-ra Clara Cauffman, d-l I. Budoiu și d-na M. Budoiu. Prima piesă vom reprezenta-o în 19 Maiu 1906 în marea »Ohlens Hal« Piesa e »O nopte în Paris« În ajunul răboiului operă. La timp vă voi trimite amănunte — Axente Germany.

Amănarea parlamentului austriac. Un comunicat oficial spune, că parlamentul a fost am[an]at pentru câteva zile și va fi convocat probabil de 10 Maiu. Ac[est]ă amănare era absolut necesară din cauză că președintele consiliului baronul Gautsch și-a dat demisiunea, őr principele Hohenzolhe, care a fost desemnat ca succesor al s[eu], a cerut ac[est]ă scurtă amănare a sesiunii parlamentare.

Populația S[er]biei. Din publicațiunea biurolui statistic al regatului s[er]besc rezultă, că populațiunea regatului la 31 Decemvrie 1905 era de 2.688.961 őrmeni, populațiunea sporind de la 1900 cu 196.182 locuitori, őr în ultimii 15 ani cu 527.000 locuitori. Din acest total 1.383.884 sunt bărbați, őr 1.305.177 femei. Num[er]ul mai mare al bărbaților față de cel al femeilor se observă în tot regatul, d[er] este mai aparent la Belgrad, unde sunt 11.431 bărbați mai mulți decât femei. Față de suprafața țării, ar veni 55,7 locuitori pe kilometrul pătrat. Populațiunea cea mai d[er]să este în districtul Smederewo cu 1054 locuitori de kilometru pătrat, őr cea mai rară în districtul Ciatciak cu 345 locuitori pe kilometrul pătrat. Belgradul are 80.747 locuitori; populațiunea acestui oraș a sporit în ultimii 5 ani cu 10.978 locuitori. Există în tot regatul 418.365 case, din cari 7914 numai la Belgrad. Sunt în S[er]bia 1397 comune și anume 80 orașe și 1317 comune rurale; în 1900 nu erau decât 796 comune. Comunele sunt mici, neav[er]nd în medie 2000 locuitori.

Expulsări din Paris. Sesezeci și sese de străini, arestați în urma tumulturilor din piața Republicei, vor fi expulsați. Printre aceștia sunt mulți studenți ruși și câți-va anarhiști italieni. Răniții sunt în total 150, din cari unii grav; printre răniți sunt mulți soldați și agenți de poliție. 60 de răniți se află îngrijiți prin spitale.

1 Maiu în Bulgaria. Socialiștii din Rusiuc au sărbătorit ziua de 1 Maiu cu mare entusiasm. Câteva sute de muncitori cu soții și copii, cu două st[er]guri în frunte, pe cari sta scris »Trăiască socialismul«, cu o musică civilă au pornit de la sediul societății socialiste, la őrele 10 jum. dim. parcurg[er]nd stradele Alexandrowka și Nicolae. În piața prefecturii a vorbit Petre Petrof, președintele societății. Toți muncitorii s'au descoperit. Oratorul a explicat importanța zilei, îndemn[er]nd pe muncitori la lucru și să se lipsescă de luptele politice ale celor 6—7 partide ce există în Bulgaria. Termin[er]nd strigă »Trăiască socialismul!« Apoi s'au cântat imnuri socialiste. De aici în sunetul musicii au pornit afară din oraș, în șoseaua ce duce spre Turtucaia, unde s'a dat un banchet.

Gapon executat de lucrători. Sciri particulare confirmă, că Gapon a fost asasinat din ordinul unui tribunal compus din lucrători. Redacția ziarului »Nowoje Wremia« a primit o scris[or]e semnată de tribunalul lucrătorilor, în care se spune că Gapon a tradat pe lucrători poliției, a fost prins asupra faptului și condamnat la m[or]te. Sentința a și fost executată.

Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți. Pe anul prim al școlei c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, se primesc

cu începerea anului școlar 1906/1907 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 30—35 tineri fizicesce apți, cari cu 1 Septemvrie anul curent au împlinit etatea de 14 ani, d[er] n'au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în d[er]nsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin indetultulor patru clase civile s[eu] 4 clase dela o școală medie. Condițiunile de primire, cari tot-odată cuprind și formularul rugării se pot căp[er]ta pe lângă trimiterea anticipativă a 45 filer[or] la școala de cadeți.

Petițiunile de primire sunt a se înainta la comanda școlei, imediat după primirea testimoniuului dela finea anului școlar curent, d[er] cel mult până în 12 Iulie st. n. D[er]că petenții are să mai facă vre-un examen de emendare atunci trebuie să trimită un atestat interimal. Cererile necomplete, care se înainteză tocmai la termenul ultim, ade[er]ă 12 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit fondat din partea statului, sunt a se înainta necondiționat la ministerul r. unguresc pentru ap[er]rarea țării până la termenul hotăr[it], publicat în f[oi]a ofici[os]ă »Rendeleti Kőzlöny«.

Reconstruirea orașului San-Francisco.

Președintele Roosevelt a presintat congresului un proiect de lege, prin care se acordă orașului San-Francisco 200 milioane de dolari pentru reconstruirea orașului. Reconstruirea va începe în Iulie și va trebui să fie sfârșită în cursul anului 1907.

Cu balonul la polul Nord. Se vestesc din New-York: D-l Walter Welman, care speră să ajungă la polul Nord în luna August viitor într'un mare balon dirigeabil, a plecat la Londra. Balonul s[eu] e construit la Paris. Constructorul s'a angajat să-l predea în August. Expediția, care se va compune din d-l Welman, dintr'un maior american, d-l Gaston Hervieu din Paris și un aeronaut francez, va pleca din Spitzberg și va lua cu sine aparate de telegrafie fără s[er]mă.

Opera germană în Brașov. Drama musicală »Evangelimann« de Kienzl s'a jucat őr foarte mulțamitor. Primele puteri erau toate bine la voce. Înălțator a fost mai cu s[er]mă actul al doilea în care s'a distins și altista Rosa Friedrich, oferindu-se și flori. Corurile mai puțin puternice d[er] bine studiate. Corul copiilor a fost precis, curat și a produs cea mai bună impresie. Sămbătă »Rigoletto« de Verdi. Duminecă »Die Zauber flöte« de Mozart.

Biblioteca pentru toți se p[ot]e procura de la Tipografia și Librăria A. Mureșianu cu 30 bani. Plus trei bani porto.

Dame invidioase țin secret, că laptele de castraveți al lui Balasa este cel mai bun și sigur cosmetic, care nu este v[et]emător nici celui mai sensibil teint. Pentru calitățile sale eminente a fost premiat la esposițiile din Paris și Viena cu medalia de aur. Cosmeticul acesta este un articol de toaletă indispensabil înainte de a merge la baluri, teatru și promenadă, și în deosebi pentru conservarea teintului contra s[or]elui și v[en]tului. Se află în farmacie cu sticla 2 cor. Trimite cu posta C. Balasa farmacist, Budapest Erzsebetfalva.

Cele mai fine prăjituri, torte etc. se prepară cu unt »Kunerol«, fabricat din nucii de cocos. Stau la dispoziție on. menajere și cofetari recete probate pentru cremă, colaci, gog[os]e, diferite torte etc. Se avertisează a se feri de imitații mai puțin bune.

Tabloul »Sf. și marea Vineri a patimilor« după un aquaforte de pictorul Aman care reprezintă ocolirea cu sfântul epita[ur] la biserică Stavropoleos din București, a ieșit în editura institutului »Minerva« 40 pe 60 cm. m[ar]ime și costă 2 cor[on]e cu porto cu tot. Se pot procura prin tipografia și librăria A. Mureșianu.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, s[eu] stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor prafuri seidlitz ale lui Moll. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite d[ir]nic prin postă cu rambursă, de farmacistul Moll, liferant al curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincii se se c[er]ă preparatul A. Moll, prov[er]gut cu marca de contravenție și subscriere.

Jubileul de 40 ani al regelui Carol al României.

— Urmare. —

În ziua de 14 Aprilie, principele Carol sedea la casină cu camaradii săi când într'un diar ceti unul următoarea depeșă: *București, 1(13) Aprilie.* Locotenentă domnască și ministerul au propus astăzi prin placate afișate la colțurile străzilor pe principele Carol de Hohenzollern sub numele Carol I. ca domnitor al României. Se șvonesce că principele va sosi curând aici. Bucuria poporului e mare.

Șcirea este surprinzătoare atât pentru principe cât și pentru camaradii lui. Firesce, asta a pus-o la cale Brătianu, care din Paris s'a grăbit la București, ca să pună tréba în curgere.

Colonelul Rauch, care fusese însăroinat de tatăl principelui Carol a preda regelui Prusiei memoriul, scrie principelui-tată următoarele:

„Aséră (12 Aprilie) am fost ordonat la Maiestățile lor la serată musicală. Regele m'a chemat într'o odaie laterală și mi-a dîs: „N'am răspuns încă principelui, fiind-că am așteptat sciri din Paris. Pórta a deolarat, că își va revoca ambasadorul dela conferență, decât ar fi vorba de un prinț *strein*. Dacă puterile garante vor băga în seamă protestul Porții, atunci alegerea unui Hohenzollern ar fi o imposibilitate... In curénd am să răspund principelui...”

Ministrul președinte al Prusiei în răspunsul adresat principelui-tată, dîce că decât Franța și Rusia nu vor sprijini pe principele Carol, atunci alegerea din capul locului nu se va puté menține.

La 15 Aprilie diarele publică depeși din București despre începerea plebiscitului.

Din Iași sosese sciri că acolo la îndemnul unei puteri străine s'au întimplat turburări și proteste contra alegerii unui principe străin. Șefii tulburărilor: mitropolitul Calinic Miclescu și N. Roșnovanu au fost arestați. Pressa Austriei și Rusiei exploatează întimplările din Iași și ele au făcut impresie și asupra conferenței.

La 16 Aprilie orele 12.40 principele Carl Anton primesce la Düsseldorf o telegramă a lui Brătianu dată la București orele 11 a. m. Telegrama în limba franceză avea următorul conținut:

Cinci milioane de Români aclaméază ca Sveran al lor pe principele Carol, fiul Altei Vóstre regale. Tóte bisericile sunt deschise și glasul clerului împreună cu al poporului întreg se înalță spre Atotputernicul, rugându-l să binecuvinteze pe alesul său și să-l facă vrednic de străbunii săi și de încrederea națiunii întregi“

ss) I. C. Brătianu.

Principele Carl-Anton a trimis telegrama imediat regelui Prusiei, care o transmite principelui Carol însoțită de următoarele rânduri:

Tatăl tîu, de sigur ți-a comunicat și ție telegrama alăturată. Tu ai să fi cu deservéșire pasiv. Sunt temeri, de ore-ce Rusia și Pórta sunt contra prințului strein.

Lui Brătianu principele îi răspunde telegrafic viu emoționat, adăugénd, că decisiunea atárnă de la rege.

Principele Carol răspunde regelui, că dînsul se va conforma dorinței prea înaltei ér tatălui său îi răspunde că primesce corónă României și că chiar și contra voinței conferenței dela Paris e gata a pleca la București.

În ziua de 16 Aprilie colonelul Rauch sosese din Berlin la Düsseldorf, aducénd principelui Carl Anton o scrisóre a regelui Prusiei, Wilhelm.

În acéstă scrisóre regele Wilhelm după ce își expune motivele, concludé: „Din punct de vedere politic prusian *nu pot dori alegerea unui principe de Hohenzollern pe tronul României.*

Pe lângă că Prusia nu va puté să-i dea alt sprijin, decât pe cel moral, din cauza îndepărtării prea mari, mai trebuie cumpănit și faptul, că, principatele Dună-

rene sunt vazale Turciei și chiar de s'ar face vr'odată independente, *timpul acesta este forțe îndepărtat și independența nu se va puté elupta fără sbucium și convulsii.* Apoi pentru un prinț de Hohenzollern nu este ore mai favorabil să rămână în poziția în care se află acum, decât să se urce pe tronul nesigur și vazal?”

Mai departe ce vor dîce puterile? Rusia și Pórta sunt contra unirei principatelor și contra alegerii unui principe strein.

Napoleon — dîce mai departe Wilhelm — este pe partea principelui strein. Dér poziția acestui principe numai așa va fi asigurată, decât se va învoi și Rusia, care are acolo mare influență fiind vecină și avénd aceeași confesiune.

Principele Carol scrie din Berlin tatălui său, că el are de gând să plece imediat în România, dér tatăl său îi răspunde cu data de 18 April, că acéstă să nu o facă, căci disciplina familială nu îngăduie așa ceva. Tot-odată îi dă sfatul să-și cêră eoncediu și să vie la Düsseldorf.

Intr'aceea principele tată schimba dîl-nic scrisori cu regele Wilhelm, căutánd a-l convinge, că în România poziția principelui Carol nu va fi așa precară, de ore-ce după cum i-a comunicat Brătianu tot poporul dorește să se alégă un principe strein. În sfîșit principele Carl Anton rógă ge regele: nici să nu refuze, nici să-și dea învoirea, adecă să rămână de-o oamdată neutral.

Principele Carol primesce într'aceea o scrisóre franțuzescă dela d-na Hertense Cornu din Versailles, o prețină a lui Napoleon și care s'a interesat tot-déuna forțe mult de sórtea principelui Carol.

Dónna Cornu îi felicită pe principele Carol, că a fost ales pe tronul României și crede că principele va primi. Tot-odată îi recomandă să vie la Paris înainte de a pleca în România. „De sigur o să veniți — dîce dónna Cornu — să vedeți pe împératul Napoleon, care încă dela 1856 este protectorul principatelor Dunărene și d'acum va fi și mai virtos protectorul aceloră, de vreme ce veți fi Dvóstre domnitorul lor. Dacă n'ați veni, vi s'ar lua în nume de réu... Aici s'a exprimat dorința ca să vă cásătoriți, căci România are nevoe să aibă exemplul unui principe moral și a unei căsnicii bune princiare“.

Principele Carol vizitează pe ministrul familiei Schleinitz, unde găsesce pe contele Stillfried. Acesta îi spune principelui să nu primescă alegerea căci nu e de demnitatea unui principe catolic să fie suzeran la Turci.

Tot în acea di se întilnesce cu ministrul Belgiei Nothomb, care și el îl îndémna să fie cu mare băgare de seamă.

În absența principelui l'a vizitat acasă ambasadorul turec Aristachi-Bey și principele se bucură că s'a întimplat să nu găsească acasă, căci se putea întimpla să-și tradeze gândurile și ambasadorul să raporteze la Constantinopol.

La 19 Aprilie consilierul de legațiune Keudell vine să invite pe principele Carol la ministrul președinte contele Bismarck, care nu pôte eși din casă, fiind-că suferé de un picior, altmíntrea ar fi venit el în persónă la principele Carol.

Contele Bismarck îl primesce pe principele Carol cu aceste cuvinte:

„V'am rugat Alteță să veniți la mine pentru-ca să vorbesc cu D-vóstre nu în calitate de bărbat de stat, ci ca amic și povățuitor. O națiune întrégă V'a ales principe. *Primiți Vê rog chemarea și plecați de-adreptul în țera care V'a ales.*

Carol răspunde, că fără învoirea regelui care este capul familiei și comandantul său suprem, nu pôte să mERGă deși simte curagiul de a lua asupra-și sarcina.

„Cu atât mai bine“, răspunde Bismarck. „Învoirea directă a regelui nu vă trebuie. Cereți concediu de la regele, concediu pentru străinătate, — regele este mult mai înțelept. îl cunosc prea bine, și va pricepe. Prin acéstă îi ușurezi sarcina, fiind-că politicesce îi sunt legate mâ-nile! — După ce ați trecut granița, trimiteți-i dimisia, și mergeți direct la Paris

fără să scie cineva (incognito), ér acolo cereți în taină o audiență împératului. Expuneți împératului planul D-vóstră și rugați-l să vă sprijinéscă la celelate puteri. — După părerea mea numai așa puteți proceda, decât e vorba să vă hotărîți a primi alegerea. Căci decât ar trebui să fie discutată acéstă alegere întâi în conferența din Paris, atunci afacerea se va trăgăna luni și ani. Rusia și Pórta vor protesta contra alegerii, Franța, Anglia și Italia vor fi pe partea D-vóstră, dér Austria va face tot posibilul să Vê zădărnicescă candidatura. — Din partea Austriei însă să n'avem temeri mari, căci eu am de gând să-i dau de lucru pentru cât va timp. — Prusia are situația cea mai grea. În politica orientală din cauza situației geografice niciodată nu s'a amestecat. În cazul acesta, în calitatea mea de ministru președinte *ar trebui să votez contra D-vóstră*, orî cât de greu mi-ar căde, fiindcă în situația actuală nu ne putem strica cu Rusia, jertfind interesele statului, intereselor familiei D-vóstră. — Dacă veți lucra de capul D-vóstră, veți ajuta a scóte pe regele din situația sa penibilă — și decât odată veți fi sosit în România, chestiunea se va rezolvi curând. Europa stănd în fața unui fapt implinit, puterile mai de aprópe interesate vor protesta, ce e drept dér protestul e pe hârtie, pe când *fapta e în realitate*, și nu se mai pôte schimba“.

La obiecțiunea principelui, că Rusia și Turcia ar interveni cu armele, Bismarck răspunde: „Rusia nu o va face acéstă, fiindcă pentru dînsa ar urma consecințe fatale. V'aș da însă sfatul, să scrieți înainte de plecare o scrisóre împératului Rusiei în care să spuneți că pe Rusia o considerați ca pe protectóra cea mai puternică și că sperați că împreună cu Rusia veți rezolvi chestiunea orientală. — Apoi o cásătorie în Rusia încă ar fi primită favorabil.“

(Va urma).

Din Macedonia.

Salonic, 14 Aprilie.

Pentru moment există forțe puțină liniște prin părțile noastre, din cauza marilor repative ce s'au făcut la Atena cu ocesia jocurilor olimpice. Tótă atențiunea grecilor e îndreptată în capitala regatului, unde va avea loc un congres monstru al tuturor macedonenilor. Din când în când însă, amenințările și crimele continuă a fi practicate de chiar locuitori-golani-ai unor sate grecesci înarmați până la dinți. Afară de asta, în cazaua Caterina operéază vre-o 5 bande, cari în timpul din urmă au început a se deda la hoții. Nimeni nu pôte trece riul Bistrița spre Caraferia, decât nu dă un tribut bandei lui Daku. Acesta e un fost porcar la unul din frunțașii români din Selia. Bandele lui Cecila și Gogu s'au dus în satul român Spurrita și au vrut să despóie pe familiile — ai căror membrii au fost altă dată omorîți — chiar de puținele parale ce le-au încasat cu ocazia vîndării avutului lor. Românii s'au ascuns prin pădure și au trimis pe unul din ei la Veria ca să cêră armată și să mute familiile la Neocastru unde este post militar.

Armata a fost trimisă și Vineri familiile fărșiroților (români) au fost aduse la Neocastru. Românii din Veria sunt și mai expuși în privința asta. Spre a evita nenorocirile, celnicii români Ghiți Tanașoca, Bușu Demu și alții au fost nevoiți să-și vîndă turmele de oi și tótă averea mișcătoare.

Orî-ce român întîlnit pe drumul mare, pe câmp și prin păduri, e luat la bătae, fie chiar decât ar avea recomandătie dela archiereu. Astfel, românul Dimitri Zisera, pândar, a fost măcelarit cu tóte că avea două recomandății: una dela Sotirachi, stăpânul său și alta dela archiereul grec din Veria. Acesta din urmă îi pusese semnul pe dos, ceea-ce însemna, că la nevoe pôte fi omorît. Pe corpul lui s'a lăsat o hârtie pe care erau scrise cuvintele: Așa va păți acela care va mai trăda Nisia!

Cu altă ocazie am arătat aci în detaliu mușamalisarea afacerii Harisi și pro-

testarea reprezentanților străini. După acest protest a sosit un ordin special, din Constantinopol, prin care se invită procurorul a deschide o nouă acțiune contra lui Harisi și a-se revizui procesul. În urma acestui ordin d-l Harisi a fost închis la Iedi-Cule. Am avut ocazia să-l vizitez și să constat în închisóre pîrtinirea autorităților față de acest complotator la siguranța statului.

Luându-se la o mai de aprópe cercetare autorii distrugerii averei celnicului român Fega, au declarat că Pigiu, — dragomanul consulului engles — un grec influent în cazaua Caterina, e acela care a adus armele la Lefterdori.

Hrista Vasile și cu Cinganul din Spurrita le distribuiau pe la sâtenî. De sigur decât guvernului imperial ar fi avut buna-voință ar fi descoperit multe fapte ticluite sub masoa apărării teritoriului turec, contra bandelor bulgare, dér nu vré său e complice cu el la făptuirea crimelor contra Românilor.

Eforul român din Veria, Dimitrie Palicarghia, căruia antartii i-au ars casa la Selia e un infocat patriot, a fost închis la Iedi-Cule în prevenție p'o simplă reclamație a notabililor greci la autorități. Aceștia acuză pe românul nostru c'a mituit pe nisce martori turoi, ca să declare contra grecilor cu ocazia arderei comunei Selia.

Mare mișcare printre șefii comitetelor grecesci din localitățile Vilaetului Salonic. Cu ocazia jocurilor olimpice din Atena, au fost trimiși o sumă de derbedei al căror rol principal e de a se înrola în bandele grecesci. Tóte satele au fost înarmate. Se așteptă ziua de Sf. George, spre a se da semnalul unor atacuri îndreptate contra turelor, românilor și bulgarilor. Grecii vor să arate Europei forțele și populațiunile de cari dispun în Macedonia, pentru ca la o eventuală schimbare de regim să fie socotiți ca factori principali întru liniștirea lucrurilor, de ore ce majoritatea populațiunii (??) simte grecesce.

Guvernul imperial — prin agenții săi — a cam mirosit ceva. O mulțime de supuși greci, fără nici o ecupație, avénd de formă meserii ocazionale, mișună prin stațiile calei ferate Salonic-Monastir. Prin tóte părțile auți vorbindu-se de izbucnirea revoluției grecesci.

Acum trei zile au trecut trei bande de câte 60, 70 și 80 persóne, cu destinație pentru cazarele Caterina, Vodena și Caraferia (Veria). Una din bande a trecut în prima di de Pasci pe la un chirigiu român, caruia îi puse în vedere ca să se asimileze cu totul cu grecii, altfel nu va fi lăsat picior de român. Un grec din Veria le aduse 72 ouș roșii lângă Turco-hori.

D'aci o parte din bandă se îndreaptă spre Monospiti, sat bulgăresc și impresură satul în timpul nopții cu gândul de a-l distruge. Sâtenii, fură înscințați numai de cât prin păzitorii lor și răspunseră cu focuri de pușcă. După o luptă de două césuri banda s'a retras. Este a treia óră de când acest sat respinge bărbătesce pe antartii.

După acéstă banda se îndreaptă spre un sâtelul grec Hurpani. D'acî, după ce-și procură cele trebuincioase se îndreaptă spre munții Perisori. Inainte de a trece o poziție numită „Cireș“ (lângă Neaguste) fu întîmpinată de o trupă de soldați cari eșiseră în cercetare. Numai decât, soldații încunjurară banda, care credea că are a face cu o companie întrégă de armată și începură a trage după ce căraula grecescă începú focul. Vr'o căți-va antartii fură culcați ceilalți luară spre Cutiha, întorcéndu-se îndérét spre Hurpani.

În momentul când se dedeau focurile de pușcă, un locotenent dela Neaguste împreună cu vre-o 20 soldați se repeđi numai decât inaintea antartilor. Începú focurile numai decât, cari culcă p'alți antartii.

S'a telegrafiat la Veria după armată. Numai decât un căpitan cu vr'o 100 de soldați se duce într'acolo în timpul nopții.

Posturile militare din Ciornova și Ianiști — distanța de 6 km. dela locul

luptei, — auzind focurile de pușcă se reped numai decât. Cu modul asta, banda fu încunjurată de-a binele.

Lupta a durat vre-o 10—12 césuri. Banda aprôpe a fost distrusă, 18 au rămas morți pe loc, vr'o 15 răniți și restul s'au furișat printre arbori. Armata îi urmărește și se speră ca toți să fie prinși séu răpuși.

Tôte acestea au avut loc zilele de Marți și Miercuri 11—12 cor. Șeful bandei a fost omorât. Asemenea un soldat pe loc și 4 răniți. S'au găsit la locul luptei 13 mănțele, o bombă, 2 fitiluri, un chipiu cu treste de aur, 10 puscă și alte unelte de mică importanță.

Tot Marți armata imperială în urma unui denunț primit, s'a dus și a încunjurat comuna Spurlita cu gândul că aoi sunt găzduiți antații. După multă cercetare și zadarnică așteptare s'a găsit unul care a fost împușcat pe loc.

Situația românilor din cazaua Veria este foarte critică. Cei mai mulți, ocupându-se cu păstoritul și fabricarea brânzeturilor nu îndrănesc să iasă la munte de frica antațiilor. Sunt nevoiți — decât țin la viața lor — să se ducă să se închine archiereului și comitetului grecesc din Veria din mila cărora să primescă o hârtie de liberă trecere în schimbul unei taxe de 2 megidile (9 fr.). În același timp Grecii au dus prin munții noștri o mulțime de Saracaciani (bandiți în totă regula), cari se ocupă cu păstoritul și i-au instalat prin trecătorile principale spre a le servi la nevoie.

Catastrofa din San-Francisco.

Despre pustiirea orașului american San-Francisco prin cutremur și foc, n'am scris mai pe larg, lăsăm deci să urmeze câte-va pasaje din descrierea dōmnei Helene Dare, care a fost de față și zugrăvesce grozăvenia începutului catastrofel într'un diar american în modul următor:

»Nimeni, care n'a vădut, nu pōte să-și facă închipuire despre slăbiciunea omului față cu forțele naturii. Strigam și țipam unii către alții, par' că ar fi sosit sfârșitul lumii. Undulațiunile pământului se țineau lanț dinspre nord spre sud.

Când m'am trezît din somn, simțiam o grōză în suflet, fără să știu de ce. Apoi am simțit o sguduitură înspăimântătoare a patului, a padimentului și păreților. Mobilele din casă se loviau unele de altele și auziam afară cum trosnau hōrnele, zidurile cădând, geamurile ce se spărgeau și țipetele femeilor și copiilor.

Ca prin o lovitură subită simt patul mieu sguduit dinspre nord și cu puterea ridicat în sus. Sării din pat, dēr pământul unde puneam piciorul de asemenea se ridica în sus. Voiam să mă razim de părete, dēr păretele fugia de mine. Padimentul se legăna ca o luntre pe valuri, și mi-se părea că nu se mai sfîrșește această mișcare, deși am aflat mai târziu, că n'a ținut decât două minute. Copilașul meu veni în odaia mea. Noi ne îmbrățișarăm și steteam așa în antret, fără să știm, ce se va întâmpla cu noi. Cu o tremurare din ce în ce mai slabă, asemenea unui oftat ce se stinge, pământul ridicat din țîțînă se aședă din nou.

Eșirăm din casă bājăbind prin întunec. Afară era un turnicar de omeni ne-îmbrăcați cuprinși de o mare panică și alergând fără țintă în tōte părțile.

Am mers mai departe și scene din ce în ce mai înfrōtore mi-se prezentă ochilor. Palatul pompos al milionarului Schreckel era în ruine, moluz și lespezi de marmoră zăceau grămadă. Printre ruine stetea săracul milionar cu familia și servitorii, toți aprôpe fără nici o haină pe ei.

Alți proprietari de palate rătăceau fără să știe ce fac și plâneau printre ruine. Trăsuri și automobile alergau nebunesce pe străzi, dēr nu ajungeau departe căci se sdrobiau de ruine, séu cădeau în prăpăstii, căci pământul se deschise în mai multe locuri.

Am vădut o damă cu copilul în brațe, descultă, coborând pe treptele de marmoră ale unui palat. Sului grōse de fum și lu-

mina roșiatică a caselor aprinse... În jurul meu trosnea și bubuia. Atunci copilașul care mă ținea de mână, îmi dișe: »Mamă mi-e fōme, dă-mi să mănânc«. Și eu nu scieam unde să-mi plec capul...

ULTIME SCIRI.

Orăștie, 3 Maiu. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) Dr. Aurel Vlad a fost ales cu aclamație, după-ce contracandidatul său Dr. A. Munteanu s'a retras.

În urma încăerărilor, ce au intervenit la *Dobra*, alegerea de aici a fost suspendată.

Cisnădie, 4 Maiu. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) În cercul electoral de aici, candidatul sas a avut 89 voturi, candidatul român Valeriu Florian 29.

Viena, 4 Maiu. Majestatea Sa a declarat foarte categoric președintelui clubului polon, că *pretinde*, ca în Austria să se introducă votul universal.

Viena, 4 Maiu. „Wiener Zeitung“ publică un autograf prea înalt în care primesce demisiunea ministrului președinte Gautsch.

Listele electorale.

Comisiunea centrală orășenescă pentru conducerea alegerilor în orașul liber reg. Brassó aduce prin această la cunoștința publică, că listele provisorii ale alegătorilor dietali din cercurile de alegere I. și II. ale orașului Brassó pe anul 1907 sunt deja pregătite în sensul Art. de lege XV. ex 1899 și că aceste liste dimpeună cu consemnarea celor omiși din liste, dela 5—25 Maiu a. c. sunt depuse în localitățile de oficiu ale Magistratului orășenesc — în cancelaria primariului — spre a putea fi luate în vedere de ori și care cetățean în orele de oficiu adevăd dela 8—12 ore antemeridiane; tot în acele zile dela 2—6 ore postmeridiane, cei îndreptățiți își pot lua și copii de pe acele liste.

În contra acestor liste pōte oricine reclama referitor la persōna sa.

În cercul electoral în care un alegător este petrecut în lista electorală, fiecare alegător mai pōte reclama și în contra primirii ori a omiterii nejustificate din liste a oricărui alegător din acel cerc. Întru cât singuraticii, din cauza eventualelor defectuosități ale datelor pentru măsurarea dării, ar fi fost lăsați afară de deputațiunile de conscriere din liste, ei își pot valida dreptul privitor la luarea în listele alegătorilor pe anul 1907 pe calea reclamațiunii.

Reclamațiunile sunt a se face dela 5—15 Maiu a. c.; ără observările asupra reclamațiunilor dela 16—25 Maiu a. c. Reclamațiunile le pōte lua în vedere și ceti fiecare cetățean îndreptățit de a reclama și-și poate face observări asupra acelor.

Reclamațiunile se pot face în scris. Într'o reclamațiune se pōte cuprinde reclamațiunea referitoare și la mai multe persōne.

Observările încă sunt a se face în scris, dar separat asupra fiecărei reclamațiunii.

Reclamațiunile și observările referitoare la acelea sunt a se adresa comisiunii centrale pentru alegeri și sunt a se subșterne, *provădute cu documentele necesare*, la magistratul orășenesc în cancelaria de lângă oficiul primariului orășenesc. Pentru a se pută constata identitatea persōnei, în reclamațiune are a se indica esact numele de botez și de familie, ocupațiunea, domiciliul și etatea fiecărui alegător în interesul căruia se face reclamațiunea.

Acăsta se face tuturoră cunoscut cu acel adaos, că asupra acestor reclamațiunii și observări comisiunea centrală pentru alegeri va decide în ședințele sale, ce le va ține în sala de ședințe a magistratului orășenesc (Strada Porții Nr. 63) în 2 Iulie a. c. și eventual în zilele următoare totdeauna dela 3—5 ore postmeridiane, ără decisiunile sale vor fi depuse la magistrat stând la dispozițiunea publicului dela 20—30 Iulie a. c.

Din ședința comisiunei centrale pentru alegeri a orașului liber reg. Brassó ținută la 13 Aprilie 1906.

Francisc Hiemesch, președinte. Frideric Lurtz, protocolist.

Convocare.

Conform § 21 din statute, adunarea de primăvară a despărțământului „Aiud“ aparținător Reuniunii învățătorilor din Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș cu abateră dela punctul VIII c., al procesului verbal din adunarea de tōmnă a anului expirat se convōcă pe 5 Iunie st. n. a. c. (a treia di de Rusali) în locul școlii gr. cat. din „Lopadea-română“, pe lângă următorul

Program: 1. Participarea la serviciul divin la orele 8 a. m. 2. Participarea la esamenul ce se va ținea cu elevii școlii gr. cat. din Lopadea-română. 3. Deschiderea ședinței la orele 11 a. m. 4. Cetiirea și legitimarea procesului verbal din adunarea precedentă. 5. Constatarea membrilor preșenți și scuzarōa absentilor. 6. Reflexiuni asupra decurgerii esamenului. 7. „Oculațiunea“ prelegere ținută de P. D. I. Maior, protopop. 8. Reflexiuni asupra prelegerii ținute. 9. Raportul bibliotecarului. 10. Raportul cassarului. 11. Alegerea unei comisiuni de 3 pentru încassarea taxelor de membrii. Suspendarea ședinței pe 10 minute. 12. Raportul comisiunii de sub nr. 11 al prag. 13. „Curățitul și încălțitul școlilor“ disertațiune de Aug. Ocnean. 14. „Învățătorul, neajunsurile cu cari se luptă el și recompensa serviciului lui“, disertațiune de Cor. Domșa. 15. Reflexiuni asupra disertațiunilor ținute. 16. Eventuale propuneri. 17. Designarea locului pentru ședința viitoare. 18. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal. 19. Închiderea ședinței.

Cacova, în 25 April 1906.

G. Indreiiu, not. desp.

Aug. Ocnean, preș. desp.

Incidentele din Paris.

La 1 Maiu dimineața orașul a presintat înfățișarea lui obicinuită. Prăvăliile au fost deschise și tramvaele au circulat în tōte direcțiunile. Cartierele au fost păzite de trupe și de jandarmi.

Anarchiștii steirni Nacht, Vallina, frații Tambolosi, Tezzi, Lorach și Cuitat, cari au fost arestați Marți dimineața, vor fi expulsați. Pe la orele 10 împrejurimile bursei muncii au devenit mai animate, ără cea mai mare parte a prăvăliilor din vecinătate au fost închise. Poliția a luat imediat măsuri severe pentru ca circulațiunea să nu fie împiedecată.

Tōte magazinele de arme au fost închise. Pe Place dela Republique s'au făcut mai multe arestări de persōne cari au refuzat să circule. Numărul lor este de o sută. Un mic grup de manifestanți au aruncat cu pietri în geamurile casarmei de la Ghateadeau. Manifestanții au fost împărșiați imediat și de ce persōne au fost arestate.

Mulțimea a început să se grămădescă pe piața republicei. La eșirea dela întrunirea, care a avut loc la Bursa muncii, tipografil greviști au încercat să manifesteze în cortegiū în favōrea zilei de opt ore de lucru, dēr poliția a intervenit. S'a produs o mare învălmășală, în cursul căreia s'au făcut multe arestări.

Un grup de 200 de manifestanți au isbit să se formeze și să se îndrepteze spre Rue du Temple. Agenții de poliție s'au luat după dēnsii, dēr au fost primiți cu lovituri de petrii. Unul din manifestanți a tras un foc de revolver asupra unui agent. Atunci agenții și-au scos revolvele și au tras mai multe focuri în aer; nimeni n'a fost rănit și manifestanții s'au împrăsciat îndată. Sgomotul după care s'ar fi găsit un explosibil sub podul Austertitz, este desmintit formal.

Pe la orele 2 mulțimea a început să devină din ce în ce mai considerabilă în jurul bursei muncii, unde s'au făcut multe arestări. În acel timp patrulă de trupe de cavalerie au eșit din casarmă și au început să circule prin diferite cartiere.

Meetingul organizat de uniunea Sindicatelor la bursa muncii a început la orele 2 și 30. Au luat parte vre-o 3000 de lucrători. Adunarea a adoptat o ordine de zi, în care se dișe, că lucrul nu va fi reluat decât după ce se va da deplină satisfacțiune celor cari cer ziua de lucru de opt ore și repausul săptămânal.

Eșirea dela întrunire s'a făcut pe la orele 4 și jumătate în mici grupuri fără nici un incident, de ore-ce mulțimea care se afla în jurul bursei muncii, fusese împărșiată de cu vreme.

Se evaluază la 800 numărul arestaților, dēr nu vor fi menținuți decât cei cari au lovit pe agenți, séu cari aveau la arme.

Literatură.

»Păstorul sufletesc« apare odată pe lună în Șimleul Silvaniei (Szilagy-Somlyó) Abonamentul 10 corōne séu 16 lei pe an. Nrul 5 apărut acum, are următorul sumar: Sărbătōrea Sf. Gergiu de I. Budișan preot; Dumineca Samarinei de Alimpu Coste preot; Dumineca a VI-a după sf. Pasci de Clemente Pop preot; Înălțarea Domnului de A. Barboloviciu vicarul Silv.; Dumineca sfinților și de Dumneșeu purtătorilor 318 Părinți din sinodul dela Nicea de Ioan Genț, protopop; Predică la mōrtea unei văduve de George Maior preot; Preotul dela sate, de Emil Vicaș preot; Provederea morboșilor de Alimpu Coste preot; Liturgia, séu tălcuirea ritului bisericii răsăritene române (urmare din nr. 3) de I. Sima preot; Oratoria sacră (urmare din nr. 3) de Arion M. Popa, prot.; Cronica; Posta redacțiunei.

Despre cel dintăi ajutor la vătămări ale ochilor.¹⁾

De Dr. I. Popp, medic-colonel în retr.

— Urmare. —

2. Corpuri străine la suprafața ochiului.

Următoarele corpuri străine causază cele mai dese vătămări: funinginea, praful, sfărmituri de piatră și fier, pulbere, cenușa, aripi de insecte, poșghite de bucate. Acestea sbōră în ochi și rămân adeseori pe suprafața lor înțepenite séu în conjunctivă séu în corneă, ori sunt prin închiderea ochilor virite sub pleōpa de-asupra. Numai decât urmăză roșetă, durere și decât corpul străin se află pe corneă vărsare de lacrimi și sfială de lumină. Durerile devin din ce în ce insuportabile, când un corp străin, de exemplu — o sfărmitură de cărbune în călătorii pe calea ferată sburând în ochi — la fiecare închidere a acestora frēcă și sgărie cornea. Ca prin minune încetă de-odată tōte durerile, decât se depărtază corpul străin. Dacă nu se întâmplă acăsta, ochiul devine tot mai roșu, cu cât pacientul îl frēcă mai mult, ca să depărteze corpul străin, cu atât vărsarea lacrimilor se tot sporesce, în urmă ochiul nu se mai pōte deschide. Prietini și cunoscuți privesc cornea și conjunctiva, însă nu vād nici un corp străin. Dacă ar *sci întōrce pleōpa de-a-supra*, atunci trēba ar sta altmintrea! Întōrcerea pleōpei superioare li-se pare celor mai mulți laici cu neputință, cu tōte că procedura acăsta prin o apucătură ușoră lesne se pōte efectui.

Și adevăd se face așa: Precând strigi pacientului mereu „*Uită-te în jos*“, prindî marginea de jos împreună cu gena pleōpei superioare între degetul cel mare și degetul arătător al *mānei stângi*, tragi pleōpa superioară cât se pōte în jos și ceva înainte de cătră globul ochiului, tot-odată puind degetul cel mare al mānei *drepte* (ori o ceruză séu cōdeiū) pe pelea pleōpei superioare chiar sub cercul sprâncenelor, așeși partea de-asupra a pleōpei îndērēpt și așa poți în timp mai scurt, — decât îți trēbue aci a ceti descrierea acestei proceduri — a întōrce pleōpa. Dēră — cum am diș mai sus — nici-odată să nu uii a striga în continuu pacientului „*Uită-te în jos*“, de ore-ce dēnsul fără voia se uită tot în sus, și uitându-se în sus nici medicul cel mai iscusit nu pōte întōrce pleōpa. Îndată ce pleōpa s'a întors, vei afla pe conjunctiva pleōpei superioare micul corp străin și delatându-l cu o batistă curată, numai decât pacientul este scăpat de tōte chinurile și durerile.

¹⁾ După profesorul H. C. din Breslau.

Urmăză aci o istorică hazlie — după cum istorisește la începutul acestei conferințe amintitul profesor. În anul 1860 o princesă saxonă se plângea de dureri de ochi. Medicul curții prescrie cantari de după urechi, lipitori la templele capului, băi ferbinți cu sare pentru picioare, purgații, și închide princesa într-o odaie întunecată; după 14 zile nici o ameliorare a morbului. Atunci se cheamă la consiliu un medic tânăr specialist, și ceșcă veșică, — acesta întorțe pleoapa și pe pleoapă găsește un fir de praf, pe care l'a depărtat.

Și așa ambe părțile și-au ajuns scopul, princesa a devenit sănătoasă și tânărul oculist s'a făcut medic de curte! Cunosceam un profesor renumit de anatomia microscopică, care în fiecare săptămână propunea 2 ore anatomia ochilor. Acest profesor merse într-o Duminică după amiazi la preumblare cu nevastă-sa căreia i sbură un fir de praf în ochi.

Bărbatul ei, nu i-l putu scote, pentru că dănsul — marele teoretic — nu scia întorče pleoapa. A fost silit der împreună cu nevastă-sa, care plângea de dureri, 3 ore întregi a alerga prin oraș, ca să găsească vre-o policlinică deschisă sau vre-un oculist acasă, der nu i-a succedat. Numai târziu seara a putut găsi un coleg, care la moment — prin întorčirea pleoapei — i-a scăpat nevasta de lacrimi și de dureri.

Acastă mică apucătură a întorčerei pleoapei ar trebui să fie învățată în fiecare școală, — mai cu seamă la prelegerile populare despre igienă. Peste tot ar fi foarte de lipsă și de dorit, decât în fiecare școală medicul școlar în clasele superioare ar prelege câte-va ore despre igienă și ar deprinde manipulațiunea (apucătura) întorčerei pleoapei, cum se practică astăzi deja în Elveția.

Dacă durerile de ochi — cu toate că corpurile străine s'au delăturat — ar mai persista, atunci torni în ochi 2 picături dintr-o soluțiune de cocaină și apoi faci cataplasme reci. Firesce, că atât turnarea picăturilor, cât și cataplasmele trebuie făcute în mod exact și corect, — deră chiar aci se fac cele mai multe greșeli.

Cocainul a fost introdus în oculistică în anul 1884 de un oculist tânăr din Viena cu numele Dr. Koller și a devenit de atunci unul din cele mai binecuvântate și mai de lipsă mijloce.

El provine din o plantă mirtiformă (Erythroxylon coca) din Peru, în ale cărei foi se află Cocainul. Dacă din o soluțiune limpede de 2% de cocaină, care se poate căpeta din ori-care farmacie, se tornă numai 2 picături în ochi, acesta devine după 2 minute așa de nesimțitor, încât în timp de 10 minute îl poți tăia, împunge și arde, fără a se manifesta barem o umbră de simțire. Afară de această picătura de cocaină mai efectuează, că crepătura ochiului devine ceva mai mare, va se dăcă pleoapa superioară se ridică puțin mai sus, mai departe pupila devine mai largă, decât la celălalt ochi și în urmă întreg ochiul se face prin strimțorarea vinelor celor fine, palid.

Soluțiunea de cocaină trebuie să se torne dintr-o așa numită sticlă cu pipetă; această este o țavă de sticlă, care e hermetic închisă într-o sticlă și poartă de-asupra o țavă mică de cauciuc.

Prin apăsare pe cauciuc aerul în țava de sticlă (pipetă) se subție și așa acum soluțiunea de cocaină se sue în pipetă. Aceasta se ia afară și dintr-o înălțime — fără de a atinge ochiul cu pipeta — se tornă în ochiul deschis 2 picături. Procedura această nu cauzează nici cea mai mică durere. Dacă s'ar atinge ochiul cu țava, prin umezela ochiului foarte ușor s'ar putea tulbura conținutul țevei.

Peste tot se ne îngrijim mereu ca soluțiunea de cocaină să fie tot-deuna limpede, — la din contră ea ar putea deveni stricăcioasă. În cas de grabă mare

și când soluțiunea de cocaină din farmacie nu s'ar putea căpeta cu sticla de pipetă, — atunci se tornă 2 picături din soluțiune într-o linguriță curată și apoi cu lingurița în ochiul vătămatului. În fiecare farmacie de casă ar trebui să se găsească o soluțiune de 2% de cocaină în o sticlă cu pipetă.

Dacă durerile după primele picături în adevăr nu ar înceta de tot, atunci se tornă în ochi încă 2 picături până la sosirea medicului.

(Va urma.)

Plantarea de pomi din Poplaca.

În scopul deprinderii populațiunei noastre cu cultura pomilor „Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiu”, pe lângă povețele, ce le dă cu toate privilegiile, procură an de an și împarte mai multe mii pădureți de diferite soiuri, procură și vinde altoi cu preț redus, aranjează cursuri de pomărit etc. etc. Pe lângă acestea, în scopul cultivării a mai puțin, der mai bune și mai alese soiuri de pome, Reuniunea dăruiește membrilor din fiecare comună câte un altoi măr pădul, pe care trimiși de ai ei îi plantază în grădinile membrilor.

Dăruiri cu altoi meri-pădul, în primăvara de față au fost membrii cu locuința în comuna Poplaca. În anii trecuți dăruiri au fost încălți aduc aminte, cu asemenea altoi membrii Reuniunei cu locuința în Seliște, Gurariului, Tilișca, Sadu, Poiana, Roșia-săs., Sibiel, Slimnic, Tălmăcel, Sebeșul-sup., Apoldul-inf., Mohu, Felfeadea, Boița, Gales și Aciliu. Va se dăcă Reuniunea în cei 18 ani de activitate ai săi în nu mai puțin de 17 comune a lărat ore-cum direct la cultura pomilor.

Încât pentru plantarea altoilor din Poplaca, acesta s'a făcut Miercuri, în 29 Martie n. c., sub conducerea membrului din comitat, d-l prim-pretor Petru Draghici din Seliște, asistat de secretarul Reuniunei, d-l Vic. Tordășianu, de membri reuniunei d-nii învățători Petru Giura și Ioan Iacob, ambii din Seliște și Ioan Stoia din Orlat. La plantare au asistat un frumos număr de economi din Poplaca și toți copiii de școală în frunte cu învățătorii lor.

După ce d-l Draghici arată scopul ce Reuniunea agricolă îl urmărește prin această lucrare, învățătorul Stoia ne vorbește pe larg și într-o limbă de tot înțelesă despre cultura pomilor d-sa începând dela prăsirea pădureților ne spune, că cei mai potriviți, cei mai trainici sunt cei tineri, aduși din desișul pădurilor, pe cari însuși îi întrec cei sămănați ca grâu, adică cei prăsiți din sămânța merelor și perelor pădurețe, din care am tescuit oțetul. Acești pădureți trebuie altoiți până sunt încă tineri și cât se poate aproape de suprafața pământului și acesta pentru motivul, că mlădița nobilă, întrebuințată la altoire, se nu fie espusă la diferite stricăciuni. Altoii, scoși din așa dăsa școală de pomi — se supun la o procedură, ce pe toți ne-a surprins, din pricină, că d-l Stoia prin mijlocirea forfecelor — a tăiat fără cruțare aproape toate rădăcinile lungi, cum și aproape toate crengile tinerilor altoi, aduși din Sibiu, lucru, pe care ni-l'a explicat astfel: „Tai rădăcinile lungi, de ore-ce acestea sunt păgubitoare creșterii pomului, din cauză, că au să se întindă cât se poate în adâncime, unde pământul e de tot sêrac, rădăcinile scurte, ce rămân după tăiere, capătă multe de rădăcină subțiri ca ața, tot atâtea guri ale pomișorului, cari își sorb nutrețul din pământul mai de-asupra, în care se ramifică; tai mai departe mulțimea crengilor cu scop de a reduce părțile, ce reclamă nutrețul la minimul posibil și acesta cu scop ca crengile rămase să potă fi provădute cu belșug de nutreț.

Trecând apoi la însuși plantarea, află, că gropile, ce noi le facem sunt mult prea adânci și mult prea înguste, căci pomul îngropat în adâncime cu greu se ridică la suprafață; de ore-ce i-am îngropat și trunchiul, care numai de-asupra solului potă se viețuiască, er strimțorarea gropilor aduce cu sine, că pomul aflând rezistență în pământul nelucrat, este silit a apuca cu rădăcinile spre adâncime, unde nu află nutrețul de lipsă. Parul, de care se lăcă altoiul, are și el rol important în viața ulterioară a altoiului, încât altoiul legat de acesta, nu este espus vântului și altor neajunsuri elementare; acest par înfipt cât se poate de adânc în pământ se nu treacă cu lungimea în sus peste lungimea trunchiului, adică să ajungă numai până la corôna pomișorului.

După-ce d-l Stoia ne-a mai vorbit despre îngrijirea ce s'o dăm pomișorului, s'a oprit asupra culesului și a valorizării

pomelor. Terminată lucrarea cu plantarea pomului în curtea primăriei comunale am trecut în cimiterul bisericeii, unde plantarea a fost însoțită de nouă povețe date de d-l învățător Giura. Din această lucrare de interes economic, cred, că mai mare și mai imediat folos va trage d-l primar Tănăsă din Poplaca, care se găsește în prēja înființării unui pomot într-o frumoasă grădină a sa, ce se găsește situată într-o parte foarte potrivită dela marginea din-spre Sibiu a comunei.

Lucrarea terminată am fost chemați la masa bogată a d-lui notar și a dōmnei George Comșa, cari ambii poartă viu interes cauzelor noastre.

„Cu noi este Dumnezeu“.

MULTE ȘI DE TOTE.

Sfaturi pentru îngrijirea cailor.

Nu bate calul când merge la deal! Nu-l sili când merge la vale! Nu-l cruța când merge la șes! Nu-l uita în grajd! Nu-l lipsi de grăunțe și de fân! Nu-i da apă murdară să bea! Nu uita să-l cureți cu țesala și cu peria! Nu-i face așternut umeri și necurat! Nu lăsa calul ostenit și asudat! Nu lăsa să tremure ostenit și bolnav. Nu trage de căpăstru și de ză-bală! Nu bate calul când ești tu mâniat! Eță în scurte cuvinte ce îngrijiri trebuie date mândrului animal, care ne aduce atâta folos!

O vorbă a regelui Cristian.

Cristinu IX, regele Danemarcei, mort acum de curând, era un om foarte blând și câte-odată glumeț.

Intr-o zi se află în inspecție la o școală primară din Copenhag. Era tocmai o lecție de istorie.

— Ia spune-mi cari sunt regii cei mai mari ai Danemarcei!

Eleul spuse câte-va nume, der nu pomeni pe bătrânul monarch. Institutul nu scia ce semne să mai facă ca să înțelgă școlarul că trebuie să citeze încă un nume. Un alt școlar, înțelegând ridică mâna și spuse și numele lui.

Atunci regele, zâmbind, îl întrebă: — Și ce lucru mare a făcut acest rege?

Bătețul rămase foarte încurcat și se roși de tot.

— Nu te turbura, dize atunci regele, bătându-l pe umăr. Nici nici eu nu știu...

Cum se creșce și se drescă un câne de pază.

Sfătuesc ca un câne să fie crescut și dresat acolo unde va trebui mai târziu să se arate autoritatea *prima educație*. — Ea va depinde de valoarea serviciilor pe cari le va putea face cânele, care va păstra în tot-deuna urmele hunelor sau relelor lecții primite va trebui deci a-l observa din cea mai fragedă tinerețe, și să-ți faci o dréptă apreciere de temperamentul și caracterul său.

Nu l vei lovi nici-odată.

Cuvântul hotărit și de un ton ridicat îi va fi pedeapsa; mângăierile și mângăruri bune îi va fi răsplata. „Să te faci temut făcându-te iubit“, va trebui să fie maxima.

Un câne bine crescut acasă, în contact zilnic cu totă lumea, nu va fi nici-odată un câne bun de pază. Crescut în coteț în libertate și tot-deuna îngrijit de aceleași persoane, el nu va cunoște decât pe stăpânii săi și va semna prin lătrăturile sale prezența ori-cărui străin. Dacă, din potrivă, el este legat, el va deveni feroce și ar putea să musce, pe acei cari se vor apropia de dănsul.

Cotețul trebuie să fie bine aerat și la prânz măturat în toate zilele și desinfestat periodic. El se va culca într'un culouș său pe o bancă de lemn, acoperită cu paie.

Ingrijiri zilnice. — Cânele va fi pieptănat în fiecare zi, se vor spăla ochii și urechile cu un săpun. Băi i-se vor face cât mai des posibil și când vremea va îngădui. Numai decât după aceea, va fi șters și va face exerciții până ce va fi cu des-severșire uscat.

Hrana. — Mâncările (două pe zi) se vor compune din supă cu carne de vacă sau berbec; legume și pâne. Va avea tot-deuna la dispoziție un vas mare cu apă limpede și nici-odată nu va fi deranjat când va mânca.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iul Aprilie 1906.

Intrate:

Număr cu 1 Aprilie 1906. Cor.	25,992-58
Depuneri spre fructificare	220,787-22
Cambii rescumpărate	295,881-44
Conturi curente	29,689-78
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	26,584-07
Imprumuturi pe produse	—
Monetă	13,323-98
Comisiuni, cupone și efecte	33,655-64
Banci	49,713-08
Interese și proviziuni	26,317-84
Diverse	27,594-10
Cor.	749,539-73

Eșite:

Depuneri spre fructificare. Cor.	154,386-92
Cambii escomptate	290,835-—
Conto curent	7,260-42
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	32,094-—
Imprumuturi pe produse	—
Monetă	23,732-17
Comisiuni, cupone și efecte	8,472-64
Interese și proviziuni	1,183-65
Spese și salarii	4,738-42
Banci	110,524-02
Diverse	91,382-76
Număr cu 30 Aprilie 1906	24,929-73
Cor.	749,539-73

Dr. Nicolae Vecerde, Cornel Aisăr Săvuleanu, dirigent. CASAR.

Iosif Oncioiă, contabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

Biblioteca pentru toți!

Fie-care număr se află în mai multe exemplare și se capătă cu 30 bani la *librăria H. Zeidner în Brașov și Sighișoră*. Fondată 1867.

Afară din Brașov 33 bani Nr. inclusiv porto trimiși cu mandat postal. Cu ram-bursă mai scump.

Prospecte gratis! Vinătorii capătă rabat!

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 4 Maiu 1906.

Măsura său greutate	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	13	—
"	Grâu mijlociu	12	—
"	Grâu mai slab	11	—
"	Grâu amestecat	10	—
"	Săcară frumoasă.	9	—
"	Săcară mijlocie.	8	—
"	Orz frumos	9	—
"	Orz mijlociu.	8	—
"	Ovăz frumos.	8	—
"	Ovăz mijlociu	7	—
"	Cucuruz	11	—
"	Mălaiu (mei)	12	80
"	Mazăre.	17	—
"	Lințe	60	—
"	Fasole	24	—
"	Sămēță de in	24	—
"	Sămēță de cânepă	19	—
"	Cartofi.	2	60
"	Măzărice.	—	—
1 kil.	Carne de vită	1	28
"	Carne de porc	1	28
"	Carne de berbec.	—	—
100 kil.	Său de vită prospēt.	40	—
"	Său de vită topit.	62	—

Amatorilor de cacao și ciocoladă se recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsimi, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici când constipație, și pe lângă cel mai în bun gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele **Joan Hoff** și marca de scutire „Leu”. Pachete a ¼ kg 90 fil. ½ „50” Să capătă pretotindinea.

Au apărut în ungurește:

Alexandru Vlahuță,
studiu literar de *Dionisie Stoica*.
Se estinde pe 209 pp. (8° mare) și cu prinde

- Precuvântare.
I. Introducere.
II. Biografie.
III. Opere:

4. Conferințe.
5. Articoli literari,
critici și polemici.
6. Romanul Dan.
7. România pito-
rească.

- A) **Versuri:**
a) Poesii (1886);
b) Din góna vieții;
c) Iubire;
d) Poesii (1880-1904).

- B) **Prosă:**
1. Nuvele.
2. Schițe și tipuri.
3. Impresii.

Se află de vânzare la autor: Buda-
pesta, VI. Szondy u. 94. Costă 3 cor.
+ 20 fil. porto.

Nr. 5811—1906.

PUBLICAȚIUNE.

In 15 Maiu 1906 la 9 ore a. m. se
va ține licitațiune publică cu
oferte în scris, în despărțământul
V-a (afacerile economice) al magis-
tratului, carele se află în localitatea
oficiului magistratual, în casa nr. 5
din Strada aurarilor, etagiul II.

Scopul acestei licitațiuni este a
se da în arândă următoarele loca-
luri orășenești:

a) Birtul dela Bârsa, acesta pe
timpul dela 29 Septemvrie 1906, pâ-
nă la 29 Septemvrie 1912; mai de-
parte:

b) Birtul din Dêrste;
c) Birtul din Timișul de jos,
amândouă pe timpul dela 1 Ianuarie
1907, până la 31 Decemvrie 1912.

Ofertele sunt a se formula se-
parat pentru fie-care obiect de arên-

dă, sunt a se închide și a se preda
— până la ora ficsată pentru înce-
perea licitațiunii — la mâna conducē-
torului despărțământului sus arătat.
Condițiunile de oferte și ale con-
tractului le pôte ceti tot omul până
la ziua de licitație, în despărțămên-
tul magistratual sus arătat.

Brassó, 25 Aprilie 1906.

1—3,2567. Magistratul orășenesc.

Brassóvármegye Állispánjától.

Sz. 3927—1906.

Hirdetmény.

Brassó vármegye 1906. évi zár-
számadásai az állandó választmány-
nak f. évi április hó 30-án tartott
ülésében történt tárgyalása után az
1886: XXI. t. cz. 17. §-sa értelmé-
ben 15 napon át közszemlére kite-
tetnek.

Erről a vármegye közönségét
oly megjegyzéssel értesitem, hogy a
zárszámadások a jelzett határidő
alatt a vármegye tanácskozási ülé-
sereiben a hivatalos órákon belül,
betekintethők s a netalán azok ellen
felmerülő észrevételek nálam szóval
vagy írásban bejelentendők.

Kelt Brassóban, 1906 évi
Május hó 1-én.

Dr. Jekel Frigyes,
kir. tanácsos, alispán.

1—1.

Comptabil

firm in comptabilitate, corespondeta
română și germană se caută. Căsă-
toriți preferați.

Postul îndelungat. Oferte înso-
tite de certificate seu copia lor sub:
„Comptabil 1906“ la Administrația
acestui diar.

4—6,2339.

Avis.
Cu prețuri și condiții cu-
lante și cu
== plată în rate ==
== se capătă: ==
tôte soiurile de mașini de cusut și
bicile de cele mai fine fabricate,
Mobile de lemn și fer, **Tablouri**,
Oglinzi, **Ciasornice** de părete și
buzunar, **Obiecte** de podóbă, **Gar-
nitură** de salon, **Divane**, **Matrațe**,
Covore de părete și podele, **Co-
perte**. tôte soiurile de **pânzărie**,
Stofe pentru Dame, **Haine**
gata pentru bărbați și copii, even-
tual se lucrază haine și după
măsură. — Asortiment mare de
steaguri naționale.

Szöllösy Zs.
1—20,2565. Braşov, Str. Porții nr. 69.

Luminos străluce în stele
mărirea

Grăsimei

pentru bucate

Ceres

(din nucă de Cocos prospete)

că este mai bună de oră și care
marcă de concurență!

GEORG SCHICHT,

Abteilung Nahrungsmittelwerke „Ceres“

Aussig.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face oră și când pe timp mai
îndelungat seu lunare.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică, că după ce Inaltul Minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a făcut revisia losuri-
lor clasei I. a **loteriei (a optspredecea)** de clasă reg. ung. priv. s'au predat losurile collectorilor principali spre vânzare.

Planul loteriei aprobat de Inaltul Ministeriū reg. ung. de finanțe, se publică:

Planul Loteriei a optspredecea de clasă reg. u. priv. 125,000 Losuri, 62,000 câștiguri.

Clasa întâia Depunere 12.— coróne. Tragerea în 23 și 25 Maiu 1906.			Clasa a doua Depunere 20.— coróne. Tragerea: în 20 și 21 Iunie 1906.			Clasa a treia. Depunere 32.— coróne. Tragerea: în 17, 18 și 19 Iulie 1906.			Clasa a șesa. Depunere 24.— coróne. Tragerea: din 25 Sept. până la 23 Oct. 1906.		
Câștiguri	Coróne.		Câștiguri:	Coróne		Câștiguri:	Coróne.		Câștiguri:	Coróne.	
1 à	60000		1 à	70000		1 à	80000		1 prem.	600000	600000
1 à	20000		1 à	25000		1 à	30000		1 câș. à	400000	400000
1 à	15000		1 à	20000		1 à	25000		1 à	200000	200000
1 à	10000		1 à	15000		1 à	20000		1 à	100000	100000
1 à	5000		1 à	10000		1 à	15000		1 à	90000	90000
4 à	2000	8000	4 à	3000	12000	4 à	10000	40000	1 à	80000	80000
6 à	1000	6000	6 à	2000	12000	6 à	3000	18000	1 à	70000	70000
10 à	500	5000	10 à	1000	10000	10 à	2000	20000	1 à	60000	60000
35 à	300	10500	20 à	500	10000	15 à	1000	15000	1 à	50000	50000
115 à	100	11500	130 à	300	39000	135 à	500	67500	1 à	40000	40000
3825 à	40	153000	4825 à	80	386000	5325 à	130	692250	2 à	30000	60000
4000 câșt.	Coróne	304000	5000 câșt.	Coróne	609000	5000 câșt.	Coróne	1022750	30 à	10000	300000
Clasa a patra. Depunere 40.— coróne. Tragerea în 13, 14, și 16 August 1906.			Clasa a cincea. Depunere 32.— coróne. Tragerea în 5 și 6 Septemvrie 1906.			Cel mai mare câștig în cas favorabil 1.000,000 == (UN MILION) == CORÓNE.					
Câștiguri;	Coróne.		Câștiguri:	Coróne.							
1 à	90000		1 à	100000							
1 à	40000		1 à	40000							
1 à	25000		1 à	25000							
1 à	20000		1 à	20000							
1 à	15000		1 à	15000							
4 à	10000	40000	4 à	10000	40000						
6 à	3000	18000	6 à	3000	18000						
10 à	2000	20000	10 à	2000	20000						
15 à	1000	15000	15 à	1000	15000						
135 à	500	67500	135 à	500	67500						
5325 à	170	905250	4825 à	200	965000						
5500 câștiguri	Coróne	1.255,750	5000 câștiguri	Coróne	1.325,500						

Câștigul care se va trage la
urmă din aceste 500 capătă
premiul.

1 à	60000	60000
1 à	40000	40000
1 à	20000	20000
1 à	10000	10000
1 à	9000	9000
1 à	8000	8000
1 à	7000	7000
1 à	6000	6000
1 à	5000	5000
1 à	4000	4000
2 à	3000	6000
2 à	2500	5000
4 à	2000	8000
8 à	1500	12000
30 à	1000	30000
60 à	500	30000
435 à	2000	870000
900 à	1000	900000
1200 à	500	600000
34850 à	200	6970000

37500 Câștig. și prem. cor. 11940000

Tragerea câștigurilor clasei I., va avé loc în 23 și 25 Maiu a. c. în prezența oficiului de control reg. ung. și a unui notar public reg.
în Sala de tragere (IV Eskü-tér, Intrarea: Duna-utza.) Losurile se capătă la toți collectorii loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 29 Aprilie 1906.

DIRECȚIUNEA
Loteriei de clasă reg. ung. privilegiată,
TOLNAY. HAZAY.

Să capeta pretutindeni

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

T u s ă !

Cine nu se îngrijesce de
tusă păcătuiesc contra se..

**Caramelle
de piept
ale lui Kaiser**

cu 3 brați
probate de medici și reco-
mandate contra tusei, ră-
cele, guturaiului. 4512 re-
cunoștințe dovedesc efec-
tul minunat al acestei me-
dicini. — Un pachet costă 20 și 40
filieri și se află la farmaciile: în
Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid.
Jekelius, Franz Kellermen, Julius
Hornung, H. G. Obert, W. Klein,
Fried. Stenmer, Eug. Neustädter.

Catifea italiană, pentru costume de școală foarte practice.

Atențiune se cuvine Pardesiului nostru, sezon de Pri-
măvara „Gentry” a Cor. 24.—, foarte ele-
gant, ieftin și bun.

Atențiune merită stoffele de bărbați moderne, indigene
așa numite „Gácsér”, fiind că sunt fabricate numai
din lână curată.

Atențiune mare dăm cu deosebire la lucrarea hainelor
gata ale noastre, pentru bărbați, costume de băieți și
copii, fiind lucrate din stoffele cele mai bune și mă-
runțisuri (zugehör).

Atențiune aducem Onor. noastre clientele prin purtare
și serviciu solid.

Cu totă stima

Depner, Roth & Westemeier
Edificiu cassei de economii Strada Vămii 3.

Mostre de stoffe și haine se trimite la cerere și în provincie

IOSIF NAGY,
BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).
Are onorea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră
și de marmoră lucrate fin și durabil.

Esecutare de mobile din marmură.
Deposit de Granit, Syemit, Labrador, An-
desyt și petri de năsip durabile și scutite
de îngheț. Nicăiri nu se poate procura mai
ieftine, fiind din mână primă.

Iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de
cioplit piatră la zidiri.

Prețuri solide. 4-0 **Serviciu prompt.**

Institut indigen!

**Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“**

SIBIU, Strada Cisnădiei nr. 5.

Fondată la 1868. Edificiile proprii.

Primesce în condițiuni favorabile:
usigurări contra focului și exploziunilor,
asigurări de viață și de rente viagere,
usigurări contra furtului prin spargere,
asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane corone.
Despăgubiri prestate 7 milioane corone.
Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiu și prin agenturile prin-
cipale din Arad, Bistrița, Brașov, Cluj, cum și prin subagenții din toate
comunele mai mari.

Se caută la o prăvălie mare de
coloniale în Brașov,
Un ucenic român.
Intreținerea din partea prăvăliei.
Informații ea administr. „Gazetei”.
9-10.2327.

Ne mai pomenit de ieftin!!

500 Obiecte numai cu fl. 1.85.

1 Ciasornic elegant, care merge 36 ore cu
lanț aurit; 1 ac de cravată cu brillant Simili;
1 inel cu petri imit. pentru bărbați și dame;
1 garnitură frumoasă constând din manjete,
gulere și nasturi 3/4 aur-double; 6 basmale
de in; 1 Călimăr de nickel cu mecanism
engl.; 1 oglindă cu etui pentru dame; 1 Să-
pun parfumat, 1 Notiz fin legat, 20 obiecte
importante de corespondență, 12 condee en-
glese pentru cancelarie și 300 obiecte folosi-
tore în casă. Tote ia olaltă cu ciasornicul,
care singur face bani, costă 1 fl. 85 cr. —
Se pot procura cu rambursă sau trimiterea
sumei înainte, dela Magazinul de mărfuri

C. GRÜNER Krakau, nr. 84/48.

Cine cumpără 2 Pachete, dau gratis 1 briceag
frumos cu 2 tășuri. (2-2)

Ce nu convine se rentore banii.

!TÖRÖK este făuritorul norocului!

Neîntrecut este norocul, care favorisează colectura noastră
principală. Am plătit On. noștri clienți în scurt
timp câștiguri mai mult de 25 milioane corone, între cari cele
mai mari câștiguri, și anume:

de 2-ori premiul cel mare de **600,000 Cor.**
Câștigul cel mai mare de **400,000 Cor.**
5 à 100,000, 3 à 90,000, 2 à 80,000, 3 à 70,000, 3 à 60,000,
mai multe à 50,000, 40 000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000
și afară de acestea multe alte câștiguri de 10,000, 5,000, 2,000
1,000, și 500 etc.

Recomandăm a participa la loteria de clase, care are cele mai
mari șanse de câștiguri din lume și a comanda la noi un los norocos.

La următoarea loterie de clasă a 18, se vor sorta erași din

125.000 losuri 62.500

cu câștiguri, în total cu suma enormă de **16 milioane 457,000 cor.**

Bestellen Sie die bei Ihrem Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht
der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf
der neben den Namen stehenden Nummer mit einem
Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine grosse
Rolle und kann es gerade ein Zufall sein, mit der neben
dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Loos
getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhält.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adólar, Agnes	6314	Edo, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Nancisz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pál, Nesztli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagio	32715
Alfréd, Apollonia	24245	Ernő, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24235	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35818	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigea, Gabriella	34933	Kristóf, Klotild	36825	Salamon, Begina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38138	Samu, Rózsika	38238
Ánial, Borbála	36451	Gábor, Heavig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88891
Árpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	László, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Artúr, Bella	41794	Géza, Hermína	51893	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	89049
Aurél, Brigitta	41988	Gusztáv, Hilda	34702	Manó, Leónia	86014	Tihomér, Theodora	92773
Attila, Cecilia	34309	György, Ibolyka	34780	Márkus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	34773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabas, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Luiza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecilia	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Ilés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Ernestsztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5433	Zeigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Cel mai mare câștig event. 1.000,000 Cor.

Special 1 premiu cu 600,000, 1 câștig à 400,000, 1 à 200,000,
2 à 100,000, 2 à 90,000, 2 à 80,000, 2 à 70,000, 2 à 60,000,
1 à 50,000, 3 à 40,000, 3 à 30,000, 6 à 25,000, 9 à 20,000,
13 à 15,000, 44 à 10,000, și încă mai multe altele.

Prețul original al losurilor stabilit după plan, Clasa I. este:

1/8 los orig. fl. —.75, seu cor. 1.50, 1/4 los orig. fl. 1.50, seu cor. 3.—
1/2 " " " 3.—, " " 6.—, 1/1 " " " 6.—, " " 12.—
și se trimite cu rambursă seu pe lângă trimiterea sumei înainte.

Liste oficiose se expediază după tragere. — Planuri oficiose gratis.

Ne rugăm ca comanda pentru losurile norocoase de sus să se
trimită până în

15 Maiu a. c.

A. TÖRÖK & Co.

Cea mai mare întreprindere de loterie de clasă în Ungaria.

BUDAPEST. Secțiile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Telegram-Adress: Török & Co. Budapest. Centrala: Theresienring 46/a.

I. Filială: Waitznerring 4/a. — II. Filială: Muzeumring 11/a.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cută este provădută cu marca de
apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțee, în contra căreilor și areclei la sto-
mach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoideilor și
a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
cresce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—
Falsificațiile se vor ur mări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de gontire și cu
plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-
osebire prin tras (trotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală.
Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cul-
tivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Cor. —.40
Cinei bucati Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca
de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincie se efectuează glicic prin rambursă postală.

La deposite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca
de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter
și engros la D. Eremia Nepoții.